

sosyalist işçi

SAYI: 224

23 Eylül 2004

1.000.000 TL.

1 yılda en zengin % 20 ile en yoksul %20 arasındaki fark arttı

İşte AKP iktidarı:

Zenginler daha zengin yoksullar daha yoksul

Toplam nüfustaki en yoksul yüzde 10'luk dilimin milli gelirden aldığı pay yüzde 2.3 olarak gerçekleşiyor.

Nüfusunun yüzde 2'si yani 1.5 milyon kişi günlük 1 doların, yüzde 10.2'si yani 7 milyon kişi de günlük 2 doların altında bir gelirle geçiniyor

Dahası 10 Milyondan fazla işsiz.

Türkiye'de en zengin ile yoksulun arasındaki gelir farkı ise 13 kat.

**İNTİFADA:
FİLİSTİN
DİRENİYOR**
sayfa: 5

Toksik ticaretini durdurmak zorundayız
sayfa: 2

AKP'nin aileyi koruma adına önerdiği çözüm: Cezaevi
sayfa: 2

Çeçenistan:
**Rusya'nın kanlı
savaşı**
sayfa: 6

**Kerry'ye oy
savaşa oy
demektir**
sayfa: 7

IRAK

İşte işgalin gerçek yüzü

İşsizlik oranı %70

10 binlerce Iraklı öldü

Irak'ta elektrik ve su sıkıntısı tehlikeli boyutlarda

Sağlık hizmetlerinin tümü çöktü

**Çocukların
%35'i okula
gidemiyor**

Powell: "Irak'ta kitle imha silahları hiçbir zaman yoktu"

**YENİ BİR
SOL
ÜZERİNE
TARTIŞMALAR**

- Türk solunun harakirisi
- Gelme Bush kampanyası ve soldan eleştiriler
- Güçleri yapıştırmak için değil, Gücü artırmak için birlik
- Gençlik, gelecek ve sol üzerine

sayfa: 10-14-15

İş cinayetleri

Geçtiğimiz hafta Kastamonu'da gerçekleşen maden kazası iş kazaları konusunu bir kez daha gündeme getirdi.

Aslında bunlara "kaza" demek pek de doğru değil çünkü çok büyük çoğunluğu kapitalistlerin yeterli ve gerekli tedbirleri alınmasından kaynaklanıyor.

SSK verilerine göre 1994 - 2003 yılları arasında Türkiye'de 831.248 iş kazası olmuş. Yani kabaca her gün 250 iş kazası oluyor. Bu kazalarda 10.824 işçi hayatını kaybetmiş. Her 82 kazada 1 kişi ölüyor. Ya da her gün 3 işçi iş kazalarında ölüyorlar.

Uluslararası Çalışma Örgütü, ILO'nun yaptığı bir araştırma var. Bu araştırmaya göre, Avrupa Birliği ülkelerinde 100.000 çalışandan 5.9'u iş kazalarında ölüyor. Bu sayı Kanada'da 6.9, Almanya'da 4.7, Yunanistan'da 4.4. Türkiye'de ise her 100.000 çalışandan 14.4'ü iş kazalarında, kapitalistlerin iş cinayetlerinde ölüyorlar.

Gene ILO'ya göre dünyada her yıl 110 milyon insan iş kazası yaşıyor. Bunların 180.000'i ise bu kazalarda ölüyorlar. Her 3 dakikada bir işçi iş kazasında, patronu daha fazla kazansın diye canını veriyor.

İş kazaları hemen her sektörde yaşanıyor. Ölümle sonuçlanan iş kazaları Türkiye'de en çok madencilik ve tekstil'de yaşanıyor.

Sanayi büyüdükçe iş kazalarının sayısı ve sıklığı da orantılı olarak artıyor.

Türkiye'de sanayide yaşanan iş kazaları gelişmiş kapitalist ülkeleri yakalamış durumda. Aynı sıklıkta iş kazaları oluyor ama Türkiye'deki kazalarda ölüm oranı çok yüksek. Bunun tek nedeni kapitalistlerin gerekli önlemleri almıyor olması. Yani işçilerin yaşamları pahasına kârlarını arttırmaya çalışmaları.

Türkiye'de işyeri hekimliği 50'den çok işçi çalıştıran iş yerlerinde zorunlu. Ne var ki işyerlerinin %57'si 50'den az işçi çalıştırıyor.

Dolayısıyla işyerlerinin çoğunluğunda doktor yok.

Selin GÜLER

Toksik ticaretine hayır

Hatay'ın İskenderun İlçesi'nde, körfezde 4 yılı aşkın süredir bekletilen "MV Ulla" adlı gemi, taşıdığı 2 bin 200 ton "toksik atık" yüküyle battı.

Gemi, yaklaşık 4 yıl önce, taşıdığı "termik santral atıkları" baraj yapımında kullanılmak üzere İspanya'dan Cezayir'e gönderilmişti. Daha sonra bu ülke yetkilileri tarafından ret edildiği için, İskenderun'a getirilmiş, ancak, yükü belirlediği için boşaltmasına izin verilmemişti. O günden bu yana İskenderun Körfezi'nde bekletiliyordu. Şu ana kadar tehlikeli atığın içerisinde "Krom VI" bulunduğu kamuoyuna yansımış olmasına rağmen, "Kadmium", "Civa" gibi başka ağır metallerin bulunup bulunmadığı bilinmiyor.

İskenderun kaymakamı Ömer Doğan, zaman içerisinde değişik bölmelerinde çürümeler oluşan ve üç ayrı kuruluşun üzerinde haciz işlemi uyguladığı gemi içindeki toksik maddenin bir süre önce Basel Sözleşmesi çerçevesinde geldiği

İspanya'ya gönderileceğini açıklamıştı.

İspanya devleti sabıkalı

İspanya'daki zehirli atıkların başka ülkelere gönderildiği yıllardır biliniyor. Çoğu kez uygulanan yöntemse, atıkların üçüncü dünya ülkelerine paravan şirketler aracılığıyla satılması. İspanyol çevre bakanlığı, İskenderun'da batan

zehirli atığın aynısının daha önce Cezayir'e 18 kez satılmış olduğunu resmen açıkladı.

1998 yılında uygulamaya giren Basel Sözleşmesi, zehirli atık ticaretini yasaklıyor. Bu anlaşmada İspanya'nın da imzası var. Ancak ülkeden zehirli atıkların çıkışı konusunda en temel güvenlik ve korunma önlemleri dahi alınmıyor. Bu anlaşmaya göre zehirli

atık ticareti tespit edildiğinde, atığın sahibi ülke, zehirli maddeyi geri almak zorunda.

Yalnız İspanya değil, bir çok diğer Avrupa ülkesinden toksik atıklar yoksul ülkelere yasal olmayan yollarla satılıyor. Bu yolla şirketler zehirli atıklardan kurtulmak için milyonlarca Euro değerindeki depolama, yakma ve arıtma yolunu kullanmak zorunlu-

luğundan kaçabiliyor. Yani şirketler kârlarını arttırmak için binlerce insanın sağlığını hiçe sayıyor.

Yetkililer sorumsuz

MV Ulla olayı, Türkiye için münferit değil, karasularında gerçekleşen onlarca örnekten yalnızca biri.

Greenpeace Akdeniz Toksik Maddeler Kampanyası Sorumlusu Banu Dökmecibaşı, başka tehlikelere de dikkat çekiyor: "Türkiye'nin başında iki büyük sorun daha var: İtalya'ya ait, içinde toksik atık bulunan yüzlerce varil, halen Karadeniz'de iki depoda bekletiliyor. Ayrıca asbestli gemiler, sökülme amacıyla Aliğa bölgesindeki gemi söküm alanına gönderilmeye devam ediyor. Hükümet 'bırakınız atınlara' politikasını sürdürdüğü sürece, bu tür olaylar, çevre ve insan sağlığını tehdit etmeye devam edecek."

Türkiye'de hükümet, IMF politikaları ve şirketlerin çıkarlarını korumak için elinden geleni yaparken, insan sağlığını hiçe sayıyor.

Toksik Maddeler

Bir çok yapay kimyasalın üretim, ticaret, kullanım ve piyasaya sürülmesinin artık insan sağlığı ve çevre açısından küresel bir tehdit oluşturuyor.

Kimya sanayi ise çoğunlukla çok az deney yapıp, insan sağlığı ve çevreye etkilerini araştırmadan her yıl binlerce kimyasal bileşiği üretilip piyasaya sürüyor.

Özellikle Kalıcı Organik Kirleticiler (KOK) olarak bilinen insan yapımı en kötü toksinler başta olmak üzere zararlı yapay maddelerin üretimi ve kullanım sürecini sona erdirmek için, Greenpeace başta olmak üzere bir çok çevre örgütü kampanyalar yürütmektedir.

Örneğin, Polivinil Klorid'in (PVC) bir çok alternatifinin olması, üretim ve kullanım süreci toksik kirlilik yaratmasına rağmen en yaygın kullanılan plastiktir.

İnsanlar tarafından üretilen zehirli atık miktarı artmaktadır. Bu nedenle bu eğilimi durdurmak için etkili siyasi ve endüstriyel sınırlamalar gerekmektedir. Atık yakma çözüm olmak yerine sorunun bir parçasıdır.

Gelişmiş ülkelerdeki bir çok katı çevre yasaları, sanayinin kirlilik yaratan bu teknolojilerini geliştirmekte olan ülkelere taşınmasına yol açıyor. Böylece çözüm yerine getirmek yerine, sorunlar ihraç ediliyor.

Kaynak: Greenpeace sitesi (http://www.greenpeace.org/turkey_tr/)

Anadilde eğitim istemek özgür: Ana dilde eğitim isteyen ve bu talebini tüzüğüne koymuş olan Eğitim Sen aleyhine açılan dava geçen hafta düştü. Mahkemenin bu kararı ile Kürtçe eğitim talep etmek artık özgür.

AB üyeliği ve sol tutumlar

Meclis'i olağanüstü toplanarak yazın sıkı bir şekilde çalışması; Avrupa Birliği (AB) yetkililerinin peş peşe verdiği olumlu demeçlerle, birliğe üyelik engelini aşıldığı kamuoyunda güçlü bir kanı olarak yerleşmişti.

Ancak, AKP'nin zina konusunda tarikatların baskısı altında kalarak, geri adım atmasıyla, olumlu hava birden değişti. Bu tartışmalara ilişkin solun AB'ye yaklaşımındaki sorunlu tutum bir kez daha ortaya çıktı.

Bunu, nasıl olsa AB zina meselesine olumsuz bakıyor ve bu nedenle

bastırarak; iktidar da AB'ye direnemez, şeklinde özetleyebiliriz.

AB'nin Türkiye'yi üye olarak kabul edecek demelerle, egemen ideolojinin ve yasal düzenlemelerin kadına karşı ayrımcılık uyguluyor olması gibi olgular belirleyici olmayacaktır. Bunlar AB açısından kolaylıkla göz ardı edilebilir. AB'nin Türkiye'yi sancılı da olsa üye olarak kabul edecek olmasının temel itkisi ekonomiktir. Aynı zamanda konjonktürel anlamda ABD ile Ortadoğu'nun paylaşımı konusunda girildiği mücadeleyle ilgilidir.

AB açısından Türkiye'nin demokratikleşmesinin ancak görece bir anlamı vardır. AB yetkililerini asıl endişelendiren şey istikrardır. Bunun için toplumsal çelişkilerin çözülmesini önemsemekte, Kürt sorununa çözümü şart koşmakta, askerlerin siyasal etkisinin azaltılmasını istemekte ve yasal uygulamaların keyfi olmaktan çıkarılmasını dayatmaktadır. Böylece önceden kestirilebilen, istikrarlı bir Türkiye'nin üyeliği söz konusu olabilecektir.

Burada, demokratik beklentiler konusunda AB'ye ilişkin umudun, politik

olarak son derece sorunlu olduğunu da belirtmek gerekiyor. AB süreçleri her ne kadar bir dizi demokratik açılımın gündeme gelmesini ve hayata geçmesini sağladıysa da, daha radikal demokratik reformların elde edilmesi ve bunların kalıcı olabilmeleri için, arkasında bu reformları talep eden ve kararlı bir şekilde savunan toplumsal güçlerin yer alması gerekiyor.

Yeni liberal saldırıların azgınca yürütüldüğü AB'de, günümüzde daha önce verilmiş birçok sosyal hakkın tek tek geri alınmaya çalışıldığını unutmamak gerekiyor.

istanbul

**Irak'ta işgale son!
Filistin'e özgürlük!**

İntifada'nın 4. yıldönümünde mumlarımızla Galatasaray Postanesi önündeyiz

**27 Eylül, Pazartesi
saat: 19.00**

izmir

**Müziğimizle,
sözümüzle
İsrail'in duvarını
protesto ediyoruz**

**27 Eylül Pazartesi
Saat: 18.00**

Konak Emekli Sandığı binası önünde

AKP'nin aileyi koruma adına önerdiği çözüm : Cezaevi

Ceza Yasasında yapılacak değişiklik AKP'nin AB'ye uyum sürecinde en önemli kozlarından biri olarak değerlendiriliyordu. 76 yıldır yürürlükte olan ve İtalyan Faşist Ceza Yasasından uyarlanan Türk Ceza Yasası pek çok anti demokratik ve baskıcı hüküm içermekte.

AKP son iki yılda pek çok yasa değişikliğinde olduğu gibi, AB için son sürat 346 maddelik bir Ceza Yasa Tasarısı hazırlayarak Meclisi olağanüstü toplantıya çağırdı. Fakat Meclis görüşmelerinin başlamasıyla birlikte tasarının hazırlık sürecinde hiç bir şekilde gündeme gelmeyen zina tartışması gündemi kilitledi.

Zinanın gündeme getirilmesi, başka konuların tartışılmasının önüne geçildiği, Erdoğan'ın tabanına mesaj verdiği ya da Erdoğan'la Gül arasındaki çekişmede koz olarak kullanıldığı gibi çeşitli spekülasyonlarla açıklanmaya çalışılıyor. Nerdeyse zinanın neden suç sayılmasından çok bu tartışmalar gündemi belirliyor.

Oysa zinanın suç olarak Ceza Yasası'nda yer almasını savunan Erdoğan her seferinde kamuoyuna çok net açıklamalar yapıyor. Aileyi değerlere saygılı olduğu için bu değerleri korumak ve toplumsal dejenerasyonun önüne geçmek için zinanın cezalandırılması gerektiğini savunuyor.

Aileyi ancak cezaevi ile koruyabiliyorlar !

AKP eşlerden birinin cinsel sadakatsizliği halinde, diğerinin şikayeti üzerine hürriyeti bağlayıcı ceza yani cezaevine gönderilmesini aileyi korumak adına savunuyor. AKP'nin cinsel sadakatsizliği önleme adına önerdiği bu çözüm her şeyden önce aile kurumunun içler açısı halinin göstergesi. Bu öneri eğer yasalarsa ve eğer uygulanma kabiliyeti olursa devlet herhalde Z tipi bir cezaevi açmak zorunda kalır.

Toplumun en küçük birimi ve temeli olarak adlandırılan ailenin korunması devletin anayasal yükümlülükleri arasında

sayılmaktadır. Her türlü 'ailevi değere' kutsallık atfedilirken sadece gazetelerin üçüncü sayfalarına bakmak bu söylemin iki yüzünü ortaya çıkarmakta. Genellikle cinnet haberleri olarak yansıyan aile içi şiddet ve cinayet haberlerinin yanı sıra namusu temizlemek adına öldürülen kadınların haberleri yer almakta.

AKP'nin zina konusundaki çıkışı (Tüsiadın itirazlarına rağmen) siyasi bir tercihin sonucu.

Zina, Hıristiyan, Musevi ve İslam dini tarafından günah olarak kabul edilmesine rağmen sadece islami rejimlerin var olduğu ülkelerde aynı zamanda devlet tarafından suç olarak kabul edilip cezalandırılmaktadır.

Kürtajın yasaklanması için yapılan kampanyalarda olduğu gibi aslında ailenin korunması çabaları buna benzer sonuçlara yol açmakta. Aile kurumu giderek çözülmeye baten dinin desteği ile ama her zaman siyasi bir tercih olarak yaşatılmaya çalışılıyor.

Oysa aile hiç de içinde yaşadığımız toplumun sosyal ve ekonomik

koşullarından bağımsız bir yapıya sahip değil. Paranın gücü ve saygı anlamını taşıdığı kapitalist sistemde aile ilişkileri de bu değerleri üretmeye devam ediyor.

İnsanların sevgi ve huzur aradıkları dışarıdaki acımasız ve rekabetçi toplumdan korunmak amacıyla sığındıkları aile kaçınılmaz bir biçimde dış dünyanın gerilimini taşıyor. Ama bu durum aynı zamanda aile kurumunu dayanıklılığını da açıklıyor. Aile sadece kapitalist toplumda

yabancılaşmanın doğurduğu sancuları dindiren bir sığınak değil, aynı zamanda yeni işçi kuşağın yetiştirildiği ve bir sonraki güne hazırlanmasını sağlayan bu açıdan yönetenler açısından son derece ekonomik bir kurum. İşte bu yüzden kapitalizmin bir ürünü ve onun temel kaynağı olan aileyi ayakta tutmak adına monogami, heteroseksüellik, kürtaj yasağı ya da zinanın suç sayılması tercih edilir.

Kadının ezilmesinde kilit rol oynayan aile aynı zamanda kadının emeğini, bedenini cinselliğini tüm yaşamını baskı altında tutar. Ceza Yasa Tasarısı

tartışmalarında bu baskının yansımalarını görmek mümkün. Kadın örgütlerinin tüm ısrarlarına rağmen bekaret kontrolünün açıkça suç sayılması konusunda bir düzenleme getirilmedi.

Tasarıya göre, kızlık zarı muayenesi bir suçun delillerini aramak gerekmesiyle savcı ya da hakim izinle yapılacaktır. 15-18 yaş arasındaki gençlerin rızaya dayalı cinsel ilişkilerinin suç sayıldığı göz önüne alındığında cinsel ilişkinin ispatı için bekaret kontrolü uygulaması daha da yaygınlaşacak.

Ayrıca Tasarıda nitelikli insan öldürme suçları arasında namus cinayetleri yerine kadın örgütlerinin tüm ısrarlarına rağmen suç kapsamını daraltan töre cinayeti ifadesi kullanıldı.

Aslında bu düzenlemelerle birlikte AKP ailevi değerlerden ne anladığını göstermiş oldu. Namus adına kadınların öldürülmesine göz yummak, bekaret testleri yapmak, cinsel ilişkiye giren gençleri cezaevine yollamak... Kısacası aileyi korumak AKP için kadının aşağılanması anlamına geliyor.

'Bedenimiz cinselliğimiz bizimdir'

Ceza Yasa Tasarısı görüşmeleri sırasında çeşitli illerden gelen kadınlar namus cinayetlerine indirimi, bekaret kontrollerini, zinanın suç sayılmasını ve cinsel yönetime dayalı ayrımcılığı protesto ettiler.

7 kadın platformu ve bunlara bağlı 80 örgütü temsilen Ankara'ya geldiklerini belirten kadınlar ' TCK'daki kadına yönelik şiddete karşı yürüyoruz' pankartı ile Yüksel Caddesi'nden Meclise kadar yürüdüler.

Kadına yönelik şiddetin ve ayrımcılığın protesto edildiği basın açıklamasında Ceza Tasarında kadınların talepleri aşağıda belirtilen değişikliklerin yapılmasını bir kez daha dile getirildi.

- TCK'nun nitelikli insan öldürme maddesindeki töre saiki ifadesi namus saiki ile değiştirilmeli
- Namus cinayetlerinde haksız tahrik indiriminden yararlanamayacağı açıkça belirtilmeli
- Bekaret testleri açıkça yasaklanmalı
- Ayrımcılık maddesine cinsel yönelim ifadesi eklensin
- 15-18 yaş arasındaki gençlerin gönüllü cinsel ilişkilerine getirilen cezai yaptırımlar kaldırılmalı
- Zinanın bir suç olarak yeniden TCK kapsamına alınması önerisi geri çekilsin

Eğitimin durumu içler acısı!

Eğitim Sen yeni eğitim yılının başlangıcında eğitimin durumu ve sendikanın alacağı tutumla ilgili olarak bir açıklama yaptı. Genel Başkan Alaaddin Dinçer'in yaptığı basın açıklamasında özetle şu görüşlere yer verildi.

"Yeni eğitim-öğretim dönemi, eğitim emekçileri, öğrenciler ve veliler açısından yine büyük sorunlar ve sıkıntılar içinde başlayacak. Okuma çağına gelmiş fakat ekonomik imkansızlıklar nedeniyle okumayan çocuklar, kalabalık sınıflar, her geçen yıl artan derslik ve öğretmen açıkları, altyapı yetersizliği vb sorunlar geçen yıllarda olduğu gibi bu yıl da çözüm bekliyor olacak.

Eğitim emekçileri ise, yeni eğitim yılında mahkum edildiği sefalet ücretiyle geçinme mücadelesi verecek. Yoksulluk sınırının altında maaş alan öğretmenlerimiz, açık sınırlarda yaşam mücadelesi veren memur ve hizmetliler ve onların yaşadığı sorunlarla birlikte bir eğitim-öğretim dönemine daha başlıyoruz.

Türkiye'de eğitim sisteminin eşitsizlik ve adaletsizlikler belirlemedir. Bunun tek sorumlusu, eğitim gibi temel insan hakkını "serbest piyasa"nın insafına bırakmak için peş peşe yasal düzenlemeler yapan siyasi iktidarlardır.

AKP Hükümeti, iktidar olduğundan bu yana eğitimin temel sorunlarını çözme noktasında en ufak bir adım atmamış, yaptığı uygulamalarla kendisinden önceki iktidarlar gibi eğitim sistemini, adeta "yap-boz tahtası"na çevirmiştir. Geçtiğimiz dönemlerde AKP'nin eğitim politikasının özünü, kamu kaynakları ile özel okulları desteklemek, Milli Eğitim Bakanlığı'nun merkez ve taşra teşkilatında yaşanan yoğun siyasi kadrolaşma, üniversiteleri egemenliği altına alma çabaları ve eğitimi daha da geriletmek gibi uygulamalar oluşturmuştur."

Temel sorunlar

Açıklamada eğitimin temel sorunları olarak şu noktalara işaret edildi.

"- Bugün Türkiye'de,

30'ar öğrencili sınıflarda normal eğitim yapılılabileceği için yaklaşık 200 bin derslik gereksinim bulunmaktadır;

• Eğitimin niteliğini yükseltmek için 2005 yılında 50 bin kadrolu öğretmen ataması, 40 bin derslik yapılması gerekmektedir;

• Okullarda araç-gereç, kütüphane, altyapı donatım yetersizlikleri hala giderilememiştir;

• Sınıf mevcudları büyük kentlerde ortalama 50-60 civarındadır;

• Velilerden "gönüllü bağış" adı altında paralar alınmaktadır. Alınan bağışlar kimi yoksul semtlerde 100 milyon iken, ekonomik durumu iyi olan insanların yaşadığı kimi semtlerde 6 milyar TL yi bulmaktadır.

• Bütçeden eğitime ayrılan pay yetersizdir. Her yıl öğrenci sayısı artmasına karşın, eğitime bütçeden ayrılan pay sürekli olarak azalmaktadır.

• AKP Hükümeti döneminde kadrolaşma eğitimin temel sorun haline gelmiş, kadrolaşmaya paralel olarak sürgünler, cezalar ve kıyımalar eğitim emekçilerini mağdur etmiştir.

• Bütçeden eğitime ayrılan pay yetersizdir. Her yıl öğrenci sayısı artmasına karşın, eğitime bütçeden ayrılan pay sürekli olarak azalmaktadır.

• AKP Hükümeti döneminde kadrolaşma eğitimin temel sorun haline gelmiş, kadrolaşmaya paralel olarak sürgünler, cezalar ve kıyımalar eğitim emekçilerini mağdur etmiştir.

• Bütçeden eğitime ayrılan pay yetersizdir. Her yıl öğrenci sayısı artmasına karşın, eğitime bütçeden ayrılan pay sürekli olarak azalmaktadır.

• AKP Hükümeti döneminde kadrolaşma eğitimin temel sorun haline gelmiş, kadrolaşmaya paralel olarak sürgünler, cezalar ve kıyımalar eğitim emekçilerini mağdur etmiştir.

• Bütçeden eğitime ayrılan pay yetersizdir. Her yıl öğrenci sayısı artmasına karşın, eğitime bütçeden ayrılan pay sürekli olarak azalmaktadır.

• AKP Hükümeti döneminde kadrolaşma eğitimin temel sorun haline gelmiş, kadrolaşmaya paralel olarak sürgünler, cezalar ve kıyımalar eğitim emekçilerini mağdur etmiştir.

• Bütçeden eğitime ayrılan pay yetersizdir. Her yıl öğrenci sayısı artmasına karşın, eğitime bütçeden ayrılan pay sürekli olarak azalmaktadır.

• AKP Hükümeti döneminde kadrolaşma eğitimin temel sorun haline gelmiş, kadrolaşmaya paralel olarak sürgünler, cezalar ve kıyımalar eğitim emekçilerini mağdur etmiştir.

• Bütçeden eğitime ayrılan pay yetersizdir. Her yıl öğrenci sayısı artmasına karşın, eğitime bütçeden ayrılan pay sürekli olarak azalmaktadır.

• AKP Hükümeti döneminde kadrolaşma eğitimin temel sorun haline gelmiş, kadrolaşmaya paralel olarak sürgünler, cezalar ve kıyımalar eğitim emekçilerini mağdur etmiştir.

• Bütçeden eğitime ayrılan pay yetersizdir. Her yıl öğrenci sayısı artmasına karşın, eğitime bütçeden ayrılan pay sürekli olarak azalmaktadır.

Küreselleşme ve kadınlar

Goretti Horgan

sosyalist işçi yayınları

4 yılda 373' çocuk, 3.209 ölü, 27.419 yaralı

İntifada: Filistin direniyor

Filistin halkı 1948'den beri direniyor. 1948'de siyonistlerin saldırıları ile topraklarından atılan Filistinliler bütün yetersiz olanaklarına rağmen 50 yılı aşkındır direniyor.

Bugünkü İntifada ise Eylül 2000'de başladı.

O günlerde İsrail'in başında İşçi Partili Ehud Barak vardı. Bugün Baibakan olan aşırı sağcı Ariel Şaron 27 Eylül 2000'de yanına aldığı silahlı 1000 kişi ile birlikte Harem El Şerife girdi ve bu tutumuyla provokasyonu başlattı.

Filistinliler Şaron'un bu provokasyonuna karşı gösterilere başladılar, Şaron'un korumaları ve İsrail polis ve askerleri göstericilerin üzerine ateş açtılar. O günden bugüne hemen hemen her gün iki Filistinli İsrail devlet terörünün sonucu yaşamını kaybediyor.

11 Eylül günü New York'da İkiz Kulelere

yapılan uçak saldırısı İsrail'in eline çok önemli bir koz verdi.

ABD Devlet Başkanı Bush New York'da "İslami teröre" karşı Haçlı Seferi düzenlerken İsrail Başbakanı Ariel Şaron'da Tel Aviv'de haçlı seferini

ilan etti. O sene Filistinli ölü sayısı iki katına çıktı.

Şaron'ın provokasyonunu gerçekleştirdiği günlerde Filistinliler büyük tavizler vererek İsrail devleti ile ABD aracılığı ile görüşüyordu. Bu görüşmeler esas olarak

Filistinlilerin aleyhine olmasına rağmen Şaron'un silahlı provokasyonu ile bozuldu.

Şimdi İsrail devleti Filistinlileri biraz daha geri itmeye çalışıyor.

Yahudi ve siyonist kimdir, kim değildir?

- 1) İsrail'de yaşayan herkes Yahudi değildir
- 2) İsrail içinde ya da dışında yaşayan bütün yahudiler Siyonist değildir
- 3) Bütün Yahudiler Yahudi dininden değildir.

İsrail devlet terörünün sonuçları

Bugünkü İsrail Başbakanı Ariel Şaron'un Mescidi Aksa'ya yanında silahlı 1000 koruma ile gitmesi ile birlikte Eylül 2000'de başlayan intifada da 4 yıl içinde 3.209 Filistinli ölümler 27.419'u da yaralandı.

Öldürülen Filistinlilerin 373'ü 15 yaşından küçük. 324'ü 16 ila 18 yaşları arasında ki gençler. 1.461'i ise 19-29 yaşında. İsrail tarafından öldürülen tüm Filistinlilerin % 71.5'ini gençler ve çocuklar öldürüyor.

Filistinlileri en çok İsrail askerleri öldürüyor. Zaten ölenlerin 1.816 tanesi kurşunlanarak ölümler, 650'si ise ağır bombardıman ile hayatlarını kaybetmiş.

Yılı	Ölü sayısı
2000	327
2001	577
2002	1068
2003	663
2004	483

Anti semitizm ve anti Siyonizm

Yahudiler dünyanın dört bir yanında şiddetli bir ırkçılığa muhatap olurlar. Kimi zaman yaşadıkları alanlara saldırılır, öldürülürler, yakılırlar. Yahudi düşmanlığına anti semitizm deniyor.

Yahudi düşmanlığı en fazla Yahudilerin o zamanlar yoğun olarak yaşadıkları Rusya ve Doğu Avrupa'da yaşandı.

Ancak 1. Dünya Savaşı sonrası Almanya'da ortaya çıkan faşistlerin yahudi halkına karşı giriştiği katliam tarihin en önemli soykırımlarından birisi oldu.

Naziler işgal ettikleri Avrupa'nın her yerinden tüm Yahudileri toplatarak toplama kamplarına götürdüler. Önce sanayiye çalıştırdılar sonra da gaz odalarında öldürüp, cesetlerini yaktılar.

Milyonlarca Yahudi Alman faşist-

lerinin elinde canlarını yitirdiler.

Toplama kamplarına yaşananlar insanlık dışıydı.

Siyonizm ise yahudi ırkçılığı olarak kabul edilebilir.

Bugünkü İsrail devletinin üzerinde kurulduğu toprakları Yahudiler için vaad edilmiş topraklar olarak kabule den siyonizm Yahudilerin bu topraklara geri dönmelerini örgütlemeye çalışıyor.

Siyonistlere göre vaad edilmiş topraklar üzerinde Filistinlilerin yaşama hakkı yoktur. Bu nedenle İsrail devletinin kuruluşu sırasında siyonist militanlar karşılarına çıkan bütün Filistinlileri ya öldürdüler ya da öylesine bir terör uyguladılar ki kaçmaya zorladılar. Yani, etnik bir temizlik gerçekleştirdiler.

Yahudi düşmanlığı, yani anti semitizm ne denli çirkinse siyonizm de

aynı ölçüde çirkindir. Bu ikisi arasında bir tutum almak gerekmez.

Ancak, çok zaman anti-semitizm kendisini siyonizmin arkasına gizlemektedir. Siyonizmin Filistinlilere yaptıklarını anlatırken Yahudi düşmanlığı için zemin oluşturulmaya çalışılmaktadır.

Öte yandan her Yahudi siyonist değil. Hatta diyebiliriz ki Yahudilerin büyük çoğunluğu siyonist değil ve hatta siyonizme karşı.

Bir de İsrail devletinin tanınması sorunu var. İsrail devleti siyonizm temellerinde kurulmuştur. Yani temeli ırkçılıktır. Bu devletin tanınması mümkün değildir. İsrail devleti yıkılmak ve yerine laik, Yahudilerin Müslümanlar ve Hristiyanlarla birlikte yaşayacakları bir Filistin devleti kurulmalıdır.

İntihar saldırıları

Bugünlerde Filistin halkının mücadelesine dönük en yoğun tartışmalardan birisi de "intihar saldırıları"dır. Bu eylemlerden dolayı Filistin halkı toptayken terörist ilan edilmekte ve topluca cezalandırılmaktadır. Aynı şekilde İsrail devlet terörü de meşruiyetini bu tartışmalardan almaktadır.

Oysa, ortada eşit iki halkın mücadelesi yok. Bir tarafta ABD'nin desteğine sahip, elinde en gelişkin silahlar olan siyonist İsrail devleti, diğer tarafta ise ellerinde taşlar olan Filistin halkı var. Bu tartışmayı bu gerçeği unutmadan yapmak gerekiyor.

İsrail uçakları, helikopterleri hemen her gün Filistin köylerini, şehirlerini bombalıyor. Yüzlerce insan bu bombardımanlarda öldü. İsrail helikopterlerinin terörü ile intihar bombacılarını aynı kefeye koymak mümkün değil.

Bütün bunlara rağmen bireysel terörizm, intihar saldırıları, Filistin halkının mücadelesini geliştirmiyor. Filistin halkının mücadelesini kitlesel eylemler, grevler geliştiriyor. Filistinliler bu tür mücadele araçlarını Birinci İntifada'da daha fazla kullandılar ve bu nedenle de daha başarılı bir süreç yaşadılar.

Çeçenistan:

Rusya'nın kanlı savaşı

Geçtiğimiz hafta Kuzey İsetya'nın Beslan kentinde yaşananlar bütün dünyayı şok etti.

Çoğu çocuk, 400'e yakın sivil çıkan çatışmada öldü. Putin ve Rus yetkililer Çeçen savaşçıları suçlarken bütün dünya Rus ordusunun katliamdan ne denli sorumlu olduğunu gözleriyle gördü.

Çocukları ölen Kuzey Osteyalılar ise Çeçenlerden olduğu kadar Putin ve Rus ordusundan da hesap soruyorlar.

Katliamdan hemen sonra Putin, Bush ile aynı ağız kullanarak "İslami terörizmi" suçlayarak terörizme karşı acımasızca savaşa-çaklarını ilan etti.

Bu nefret neden?

Çeçen savaşçıların, özellikle de Şamil Basayev'e bağlı olanların nefret duygularına sahip oldukları açık. Onlar, Ruslara karşı savaşırken hunharca davranabiliyorlar.

Örneğin savaşta kocaları ölmüş olan kadınlar (Karada Dullar olarak adlandırılıyorlar) canlı bomba olarak kullanılıyorlar. Son olarak böylesi iki kadın eylemci iki uçağı imha ederek 90 sivilin yaşamına mal oldu.

Ancak Çeçenlerin bu nefretinin nedenini bilmek gerekiyor.

80 bin ölü

Çeçenistan küçük bir ülke. Rusya'dan bağımsızlığını kazanmak isteyen Çeçen halkı son 10 yılda 80 bin ölü verdi.

Putin

Aslan Maşadov

Şamil Basayev

Çeçenistan'a önce Yeltsin saldırdı.

1994 yılında Çeçenistan'ın komşusu Kuzey Osetya'ya yığılan Rus tankları ve ordu birlikleri azgınca saldırdılar.

Tüm Çeçen şehirleri yerle bir edildi. Başkent Grozny Nazi saldırısı karşısındaki stalingrad kadar yıkıma uğradı.

18 ay boyunca Çeçenistan yağmalandı, tecavüze uğradı, imha edildi.

80 bin ölünün yanı sıra 240 bin Çeçen göç etti.

1995'de, Çeçenistan yağmalanırken İkinci Dünya savaşı'nın bitiminin 50. yıldönümünde konuşan Yeltsin tüm Çeçen halkını Nazilere benzetiyordu.

Benzer bir tutumu 50 yıl önce Stalin'de almıştı.

Grozni özgür oluyor

Çeçenler işgale karşı bütün kötü koşullara rağmen direndiler.

Kısa süre sonra harabe haline gelen Grozni kurtarıldı. Çeçenler zafer kazanmıştı.

Ruslar yöneticilerinin Çeçenistan'da sürdürdüğü savaşa karşıydılar. Savaş giderek Afganistan savaşına benziyordu.

1999'da Yeltsin'in yerine Başkan olan Putin fırsatı yakaladı.

NATO orduları Sırbistan'a saldırınca Rus ordusu da bir kere daha Çeçenistan'a girdi.

Yeltsin milliyetçilik

kartını iyi kullandı. Rus halkını savaş bayrağı altında birleştirdi.

Çeçenler bir kere daha Grozni'yi terk ederek dağlara çekildiler.

Şimdi Çeçenistan dev bir Rus ordusunun işgali altında hergün yağmalanıyor ve tecavüze uğruyor.

İşte, Çeçenlerin nefretinin kaynağı bu işgal ve işgalin iğrenç boyutları.

1917

Kısa süreli özgürlük

1917 Ekim Devrimi Çarlık Rusyasının diğer halklarına olduğu gibi Çeçenlere'de özgürlük getirdi. Marks "başka bir ulusu ezen bir ulus özgür olamaz" diyordu. Rus Devrimi'nin önderleri Lenin ve Troçki'de bu ilkeye bağlı kaldılar.

100 yıl boyunca Rusya'ya karşı direnmiş olan Çeçenler devrime karşı savaşan Beyaz ordu'ya karşı Bolşeviklerle birlikte mücadele ettiler. Bamma Giray tarikatının lideri Ali Mataev Çeçenlerin Bolşeviklerle birlikte mücadele etmesinde önemli bir rol oynadı.

1917'den sonra Kısa bir özgürlük dönemi oldu. Çeçen dili serbest oldu. Çeçen dilinde yoğun bir yayın faaliyeti başladı.

Ne var ki Rus devriminin uluslararası alanda izole olması ile birlikte Moskova'daki bürokrasi giderek iktidara sahip olmaya başladı. Stalin liderliğindeki bürokrasi sonunda karşı devrimi gerçekleştirdi.

Böylece 1930'dan itibaren Rusya'daki halkların kısa süreli özgürlüğü sona erdi. Karanlık yeniden Çeçenlerin üzerine çöktü.

Katyr Yurt katliamı

4 Şubat 2000'de Rus uçakları Çeçen köyü Katyr Yurt'u bombaladı. Atılan "vakum bombaları" havaya petrol buharı yayıyor ve bu buharı içlerine çeken insanlar korkunç bir biçimde ölüyorlardı. Oysa Cenova antlaşmasına göre bu bombanın kullanılması yasaktı.

Bir aşamada Ruslar bombardımanı durdurdular. Yaşayan çeçenler topluca ellerinde beyaz bayraklarla köyü terk ediyorlardı. Rus uçaklarıbu sivililerin üzerine yeniden saldırdı ve hepsini imha etti. O gün 365 sivil öldürüldü.

Zorunlu toplu göç

İkinci Dünya Savaşı'ndan hemen önce çeşitli halklar Rus Devrimi'ni bir karşı devrimle alt eden stalinist rejim tarafından Sibiryaya ve Kazakistan'a sürüldüler.

Azerbeycan, Rusya'nın başlıca petrol yataklarına sahipti. Azerbeycan'a giden yol üzerindeki küçük halklar bu yolun garantiye alınması amacıyla stalinist rejim tarafından topluca sürgüne gönderildi.

1943'de 360 bin Çeçen, 90 bin İnguş, 70 bin Karaçay, 35 bin Balkar, 50 bin Yunanlı şehirleri ve köyleri basan askerler tarafından zorla hayvan trenlerine bindirilerek Sibiryaya yollandılar.

Çok zorlu koşullarda yapılan yolculuk sırasında 130 bin Çeçen öldü.

Sürgünler gittikleri yerlerde hainler olarak çok kötü muameleye maruz kaldılar. Ancak, 1980'lerden itibaren Stalin'in sürdürdüğü halklar yavaş yavaş geriye dönmeye başladılar ve sürgün sırasında kaçmayı başararak dağlara çekilenlerle birleştiler.

Sürgünlerin hemen ardından tüm Kuzey Kafkasyaya Çarlık generali Yermolov'un mermer heykelleri dikildi. Yermolov Kafkasyayı kanlı bir biçimde Çar adına işgal eden generaldi.

Stalin'in sürgünleri Kafkas halkları için Çarlık Rusya'sının iğrenç baskılarının üzerine tuz biber oldu. Bugün Çeçenlerin ve diğer Kuzey Kafkasya halklarının Ruslardan duydukları nefretin temelinde önce Çarlığın bölgeyi işgali, ardından da Stalin'in zorla toplu göçleri rol oynamaktadır.

Terörizm günümüzün en çok konuşulan, tartışılan sorunlarından birisi. Sosyalistler açık ki terörizme karşıdır. Yani sivil halka uygulanan her türlü şiddete karşıdır.

Bağımsızlık mücadelesi verenlerin ya da halkın kurtuluşu için mücadele ettiklerini söyleyenlerin sivil halkı, çalışan insanları, çocukları öldürmesi, yaralaması kabul edilebilir değildir. İşin bu noktasında hemen herkes anlaşır.

Peki gene bağımsızlık için veya halkın kurtuluşu için bir devlet başkanını veya kralı veya benzeri bir kişiyi öldürmek, bu tür unsurlara karşı şiddet uygulamak doğru mudur? Hayır. Çünkü çözüm değildir.

Bir devlet başkanını öldürürseniz yerine hemen bir yenisi gelir. Rusya'da kendilerine "Halkçı" diyen bir siyasi grup baita Çar olmak üzere çeşitli devlet büyüklerine karşı suikastlar düzenlediklerinde Rus Devrimi'nin önderi Lenin bu tür eylemlere güçlü bir biçimde karşı çıkmıştı.

Aynı şekilde Rus devrimi'nin diğer

Terörizm ve sosyalistler

önderi Troçki'de terörizme karşı tutum almıştı.

Nitekim Rusya'da Lenin ve Troçki'nin önderlik ettikleri Ekim Devrimi'nde neredeyse hiç kan akmamıştır. Ancak bir süre sonra zenginler, burjuvalar devrime karşı direnmeye ve saldırmaya başlamışlardır ve böylece Rusya'da İç Savaş çıkmıştır. İç Savaş çok kanlı oldu.

Ancak, bugün tartışılan sorun Filistin'de veya Irak'ta ya da Çeçenistan'da direnişçilerin şiddet kullanmasının doğru olup olmadığı üzerine yoğunlaşmaktadır.

Yukarıda da belirtildiği gibi sonucunda sivililerin ölümüne yol açan hiç bir eylemi alkışlamak mümkün değildir. Ancak Çeçenlerin ya da Filistinlilerin ya da Irak'lı direnişçi-

lerin neden şiddet uyguladıklarını anlamak gerekir. Aksi takdirde onların şiddeti ile onlara karşı uygulanan şiddeti aynı kefeye koymak mümkün olur ki bu bütünüyle yanlışır.

Filistin'de İsrail, Çeçenistan'da Rusya ve Irak'ta Amerikan ve İngiliz işgal güçleri halka karşı ağır bir terör estiriyorlar. Bu ülkelerde sadece savaşan direnişçiler değil, sivil halk kıyımına uğramaktadır. Her gün sayısız insan canlarını kaybetmektedir.

Böylesi bir saldırıya karşı direnişçilerin de sivilleri de vuran eylemleri ne kadar belirleyicidir. Bir tarafta, tankla, helikopter ve uçakla, ağır silahlarla gelip halkı katledenler, diğer tarafta bedenlerini kullanmaktan başka silahları ve çareleri kalmamış olanlar var. Ezilenlerin terörü ile ezenlerin terörünü aynı kefeye koymak Şaron'a, Bush'a ya da Putin yardımcı olmaktadır.

Sosyalistler ulusal kurtuluş için direnenleri eleştirirler ama koşulsuz olarak da desteklerler.

F: ALOĞLU

Ne Bush'a, ne de "light Bush"a oy verilemez. Her iki halde de kazanacak olan küresel sermayedir

Kerry'ye oy, savaşa oy demektir

Çok değil, 3-4 ay önce hemen herkes "Bush ne yaparsa yapsın kaybedecek" diyordu. Şimdi ise işler tamamen tersine döndü. Bush'un kazanma olasılığının geçtiği artıyor. Bazı kamuoyu yoklamalarına göre Bush, Demokrat Parti adayı **John Kerry**'nin yüzde 11 önünde. Neden böyle oldu.

Herşey Kerry'nin Bush yönetiminin politikalarına "evet" demesiyle tersine döndü.

Demokrat Kerry **Demokrat Parti** kongresinde asker selamı verirken Bush'u "Yanlış zamanda, yanlış yerde, yanlış bir savaş sürdürmekle" suçluyor.

Ama kendisi de aynı savaşı sürdüreceğini ilan etti.

Kerry, Senato'da Bush'un savaş için istediği onaya evet oyu vermişti. Ancak, Bush'un savaş için gösterdiği bütün gerekçelerin birer birer yalan olduklarının ortaya çıkmasından sonra da Kerry hala Bush'un petrol savaşına onay veriyor ve kendisinin bu savaşı daha iyi sürdüreceğini iddia ediyor.

Oysa Irak'ta kitle imha silahlarının olmadığı, Irak yönetiminin El Kaide ile hiçbir organik bağlantısının olmadığı artık açık. Saddam Hüseyin rejimi ile hiç bir bağı olmayan binlerce Irak'lı bu arada öldü. Bush, görev tamamladığı

dediğinden bu yana binin üzerinde Amerikan askeri bu yalan iddialar nedeniyle hayatını kaybetti.

Irak, savaş öncesinden çok daha kötü koşullara düştü. Ama bütün bunlara rağmen Demokrat Parti adayı Kerry hala savaşı destekliyor. Kendisini Bush yönetiminin politikalarından koparamıyor.

İşte, Kerry'nin bu tutumu onu hızla Bush'un gerisine itti.

Şimdi, savaş karşıtı hareket, büyük olasılıkla Irak'ta olmasa da ülkesinde zafer kazanmış bir Bush ile uğraşmak zorunda kalacak.

Öte yandan küçük bir

olasılıkla da olsa eğer Kerry kazanacak olursa bu da savaşın bitmesi anlamına gelmeyecek. Savaş karşıtı hareket bu sonuçtan da bir kazanım elde etmeyecek tam tersine zarar görecektir. Çünkü Bush'a karşı desteklenen aday Bush kadar çirkin bir biçimde savaşa deva edilecek ve belki de o da yeni ülkere saldıracak.

Yani, savaş karşıtları, Bush kazanırsa kaybedecek, Kerry kazanırsa gene kaybedecek.

Öyleyse ne Bush'a, ne de "light Bush"a oy verilemez. Her iki halde de kazanacak olan küresel sermayedir.

Neden Nader?

Bush ve Demokrat aday **John Kerry**'nin yanı sıra **Ralph Nader**'de başkanlık seçimlerine katılıyor. Önceki seçimlere **Yeşil Parti**'nin adayı olarak katılan Nader bu seçimlerde bağımsız aday.

Savaş karşıtı hareket içindeki birçok kişi Nader yerine Kerry'e oy çağırısı yapıyor. **Z-Net** Editörü **Michael Albert**, **Noam Chomsky**'de Nader yerine Kerry'e oy verme çağırısı yapıyorlar.

Nader yerine Kerry'e oy çağırısı yapanlar "Bush olmasın da kim olursa olsun" diyorlar. Bu birinci argüman.

Oysa Bush'un yerine Kerry'nin seçilmesi hareketi güçlendirecek değil. Bush'un politikalarına onay veren bir Kerry savaş karşıtı hareket için kabul edilebilir bir alternatif değil.

Nader yerine Kerry'e oy çağırısı yapanların ikinci argümanı ise Nader'in seçilme şansının olmaması. Dolayısıyla "Nader'e verilecek her oy

"Bush'a verilmiş demektir" diyorlar.

Bu yanlış bir iddia. Çünkü Kerry Bush'a karşı kaybederse bu Nader yüzünden değil, Kerry'nin Bush'un politikalarını benimsemesi yüzünden olacak.

Öte yandan, Nader'e verilecek oylar ABD'de yeni bir solun oluşmasında kritik bir öneme sahip.

Bush'a karşı Kerry!

Amerika'da tüm parlamenter düzen iki parti üzerine kurulu. Her ikisinde dev şirketlerin partisi olan Demokratlar ve Cumhuriyetçiler arasında temel konularda hemen hemen hiç bir fark yok.

Kerry ile Bush arasındaki benzerliğin nedeni de bu. Bush'un savaşına bu nedenle Kerry ve diğer Demokrat Senatörler evet oyu verdiler.

Gene aynı nedenle 11 Eylül'den sonra Amerika'da ki demokratik hakları fena halde törpülen "Yurtseverlik Yasası"na Kerry ve diğer Demokrat Senatörler evet dediler.

Tarih içinde ise işbaşına gelen sözüm ona ilerici Demokrat Başkanlar Cumhuriyetçilerden hiç de farklı davranmadılar.

Bunun en iyi örneği bir önceki başkan, Clinton.

Demokrat Parti'den seçilen Clinton birtane Sırbistan ve Somali olmak üzere dünyanın çeşitli yerlerindeki bir dizi ülkeye

saldırdı.

Irak'a ambargoyu büyük hararetle destekledi.

Öte yandan Clinton yönetimi içerde de sağ politikalar izledi. Sendikal hakları kısıtladı, kadın hareketinin çeşitli kazanımlarına saldırdı. Amerikan işçi sınıfı için ağır sonuçları olan NAFTA, Clinton yönetimi tarafından uygulamaya sokuldu.

İngiltere Sosyalistlerin seçim zaferi

Savaş karşıtı hareketin içinden çıkan ve geçtiğimiz dönemde yapılan Avrupa Parlamentosu seçimlerinde önemli mevziler kazanan **Respect** Doğu Londra'da yapılan bir ara yerel seçimde **Tony Blair**'in İşçi Partisi'ni geride bırakarak ikinci oldu.

Muhafazakarların % 35 alarak kazandığı seçimlerde **Respect** %27, İşçi Partisi ise % 24 oranında oy aldı.

Bu sonuçla **Respect** solun oylarını bölme suçlamasını tersine çevirdi. Seçimin yapıldığı Milwall'da solun oylarını bölen **Respect** değil, İşçi Partisi oldu.

Avrupa parlamentosu seçimlerine göre oylarını büyük ölçüde arttıran **Respect** bu bölgede 1.5 sene sonra yapılacak yerel seçimlerde çok daha büyük bir başarı elde edebilir.

Öte yandan, seçimin yapıldığı Milwall, daha önce faşist BNP'nin seçimi kazandığı bir bölgeydi. Burada Anti-Nazi Birliği'n (ANL) sürdürdüğü yoğun kampanya ile faşistler sonraki seçimleri kaybetmiş ve İşçi Partisi açık farkla kazanmıştı.

Anti-Nazi Birlik çalışmalarını sürdüren aktivistlerle savaşa karşı çıkan ve **Respect** seçim kampanyası sürdüren aktivistlerin büyük ölçüde olması **Respect**'in bugünkü başarısında büyük rol oynadı.

Amerikan seçimlerine nüfusun yaklaşık yarısı katılmıyor. Bir de oy hakkı olmayanlar var.

Amerikan ekonomisi içinde çok önemli bir yerleri olan kaçak göçmenlerin oy hakkı yok. Siyahların da çok önemli bir kısmının oy hakkı yok

Amerika'da çeşitli suçlardan hapse girenler oy verme hakkını kaybediyorlar. Bu nedenle siyah nüfusun, yoksulların çok önemli bir kesiminin oy hakkı yok.

Oy hakkı olmayan ya da oy vermeyenler aslında nüfusun çoğunluğunu oluşturuyorlar. Dolayısıyla oyların yarısını alarak seçilen bir Başkan aslında sadece dörtte bir desteğe sahip.

Oy vermeyen ya da vere-

Bir de gevezeler var

meyen yüzde 50'nin gündemi tamamen farklı.

Asıl sorun bu büyük çoğunluğu kazanmak ve harekete geçirmek. Demokratların dışındaki sol bunu gerçekleştirmeye çalışıyor.

Nader'in kampanyasının da asıl hedefi bu kitle. Amerika Birleşik Devletleri'nde herhangi bir olumlu gelişme ancak böyle gerçekleşebilir.

Ancak bir de Amerikayı, seçimleri küçümseyen ve ABD yerine 3. Dünya'ya bakmayı öneren bir kesim var. Türkiye'de de sol içinde oldukça yaygın olan

bir görüşü savunuyorlar.

Bunlara göre ABD ve diğer gelişmiş kapitalist ülkelerin işçi sınıfları 3. dünyanın sömürsünden pay aldığı için bu ülkelerde devrimci bir hareket olamaz. Bu nedenle 3. Dünya'ya bakmak gerekir.

Bu düşünceyi savunanlar 3. Dünya'da da, örneğin Türkiye'de, büyük işletmelerin örgütlü işçilerine değil, küçük işletmelerin örgütsüz işletmelerine bakmak gerektiğini düşünüyorlar.

Bu, tamamen yanlış bir fikir. Sınıf mücadelesinde işçi sınıfının en önemli özel-

liği büyük işletmelerde toplanmış olmasıdır. Bu ona doğal gücünü verir.

3. Dünya denince de bunların aklına ilk gelen yer ise Latin Amerika. Çünkü 3. Dünya'nun büyük çoğunluğunda muhalefeti politik İslam oluşturuyor. Bu kesim "laik" olduğu için de politik İslam ile yan yana olmak yerine ona karşı tutum alıyor.

Türkiye'de kimi çevreler içinde oldukça popüler olan James Petras "ABD seçimlerine değil Latin Amerika'ya bakın" diyor. Devrimciler elbette Latin Amerika'daki gelişmelere

dikkatle bakmak zorunda. Burada bir yanlış yok ama aynı zamanda ABD seçimlerine de bakmak ve Amerika'da da emekçi yığınları harekete kazanmak gerekiyor.

Petras gibi solda tutum alan aydınlar yaşadıkları ülkenini sınıf mücadelesinde yer almadan, yaşadıkları ülkede ki emekçilerin örgütlenmesi için çalışıp, mücadele etmeden ne yazık ki Latin Amerika ya da başka ülkelerdeki sınıf mücadelesine de çok katkıda bulunamazlar.

Bugün, ABD'de devrimci görev ABD'deki sınıf mücadelesinin gelişmesi için çalışmaktır. Bu mücadelenin bir cephesi de seçimlerdir ve devrimcilere bu cephede de görevler düşüyor.

İşgalin gerçeği

Bush ne vaat etmişti?

Bush, yanına Blair'i de alarak 20 Mart 2003'de Irak'a saldırdığında bahanesi Saddam Hüseyin'in 45 dakika içinde harekete geçirebileceği kitle imha silahlarına sahip olduğuydu. Aradan bir yıldan daha uzun süre geçmiş olmasına rağmen, tek bir kitle imha silahı dahi bulunamadı. Ve sonunda işgal güçlerinin kendi silah arama ekipleri de bu gerçeği doğrulamak zorunda kaldılar.

Yine Bush Irak'ı işgal ederken, Saddam'ın diktatörlüğü altında ezilen Irak halkına demokrasi getireceğini, Irak halkının yaşam koşullarını iyileştireceğini vaat etmişti. Bugün Irak'ta karşı karşıya olduğumuz manzara ise Bush'un vaat ettiklerinin tam tersi!

İşte Bush'un 'iyi yaşam koşulu' anlayışı!

Savaş başladıktan bu yana gün geçmiyor ki Irak'ta bir çatışma yaşanmasın, insanlar ölmesin. İşgal başladığından beri ölen Iraklı sayısının 20 binin üzerinde olduğu tahmin ediliyor. Hayatta kalmayı başaranların en büyük sorunu ise güvenliğin sağlanamaması. Irak halkının %80'ine göre şu anda Irak'taki en büyük problem güvenlik. İnsanlar sokağa çıkmaya korkuyorlar.

Bağdat'a günde sadece 12 saat elektrik verilebiliyor. Ülkenin su ihtiyacının ise sadece %10'u karşılanıyor. İnsanlar birağın banyo yapmak, içmek için dahi su bulamıyorlar.

Her gün çatışmalar yüzünden yüzlerce insanın yaralandığı ülkede sağlık hizmeti çökmüş durumda. Elektrik kesintisi ve yakıt sıkıntısı (dünyanın ikinci büyük petrol rezervine sahip bir ülkede!) nedeniyle hastaneler hizmet veremiyor. En basit bir ameliyat yapmak için bile gerekli olan ilaçlar bulunamıyor. Doktorlar ülkedeki toplam yaralı sayısını bilemiyorlar, çünkü telefonlar sürekli kesik olduğu için hastaneler arasındaki bağlantı sağlanamıyor. 5 milyon nüfuslu Bağdat'ta 33 hastane var, fakat bunların çoğu çalışmıyor, çünkü şehir içinde ulaşım

nerdeyse imkansız olduğundan dolayı doktorlar ve hemşireler hastanelere gidemiyorlar.

Sanayinin durumu

Ülkenin sanayisi çökmüş durumda. Dünyanın ikinci büyük petrol rezervine sahip Irak'ta savaştan önce günde 3 milyon varil petrol üretilirken bugün yapılan üretim bu rakamın çok çok altında. İşgal Güçleri bugüne kadar petrolden elde edilen 20 milyar dolarlık gelire el koymuş durumda. Amerikalı yetkililer bu paranın Irak'ın yeniden yapılandırılmasına harcadığını söylüyorlar. Bu alanda çalışan Amerikalı şirketlerin sayısı ise Iraklı şirketlerin sayısının 10 katı. Yani aslında bu para Amerikalı şirketlere peşkeş çekiliyor.

Çocuklar ve kadınlar

Her zaman savaştan en çok etkilenen kesimi oluşturan çocuklar ve kadınlar için durum Irak'ta da farklı değil. Sokaklarda yüzlerce patlamamış bomba var ve çocuklar ellerine aldıklarında bu bombalar patlıyorlar. Çocukların çoğu bu şekilde yaralanıyor.

Yaralanmayanlar ya da ölmeyenler, savaşın neden olduğu psikolojik ve fiziksel olarak etkileniyorlar. Dünya

Bankası verilerine göre okul çağındaki çocukların %35'i güvenlik sağlanamadığı için okula gidemiyor.

Güvenlikten sonraki en büyük sorun yoksulluk. Halkın çoğu yeterli yiyecek bulamıyor. Bu nedenle çöplerden metal yada alüminyum tenekeler kutularını toplayıp bunları kilosunu 50 cente (yaklaşık 1 milyon 500 bin lira) satıyorlar. Çocukların çoğu sigara, meyve, şeker, mendil satıyor, ayakkabı boyuyor ya da dileniyor.

Kadınlar saldırıya uğrama ve tecavüz korkusundan sokağa çıkamıyorlar.

İşsizlik

Şii ve Sünni Müslümanlar

Irak nüfusunun %97'si, aslolarak Sünniler ve Şiiiler olmak üzere iki gruba ayrılmış olan Müslümanlardan oluşuyor. Şiiiler bu kesimin üçte ikisini oluşturuyorlar.

Daha önce de Sünni ve Şii Müslümanlar İngiliz işgaline karşı beraber mücadele

Bağdat Üniversitesinin yaptığı araştırmaya göre Irak'ta işsizlik oranı %70. Kişi başına düşen gelir 1980'lerde yılda 3600 dolar iken bugün yılda 150 dolara kadar düşmüş durumda. Her gün yüzlerce insan iş bulma bürolarının önünde sıraya giriyor. Üstelik sadece başvuruda bulunmak için bile 50 dolar ödemek zorundalar. Zaten birçoğunun başvurusu kabul edilmiyor. Kabul edilenlerin Amerikan şirketlerinde çalışmaları isteniyor ama birçok Iraklı bu şirketlerde çalışmak istemiyor.

Bush'un demokrasisi

Bush'un 'demokrasi getire-

ceğim' dediği Irak'ta demokrasiden eser yok. Amerika, Irak halkının kendi iradesiyle kendi hükümetini dahi seçmesine izin vermiyor. Şu anda Irak'ın başkanı olan Ayad Allawi, Amerika tarafından atanan Irak hükümet konseyi tarafından Amerikalı hükümet görevlisi Paul Bremer'in isteği üzerine seçildi.

Irak halkı herkesin eşit söz hakkına sahip olduğu bir seçim yapılmasını istiyor. Bush'un Irak halkına dayattığı seçim sistemine göre ise her ilden 15 kişi atanacak. Bunlardan 5'i doğrudan Amerikan yönetimi tarafından, 5'i o ilin zaten Amerika tarafından atanmış olan belediyesi tarafından, 5'i de yine Amerika'nın belirleyeceği, Irak'ın önde gelen isimleri tarafından belirlenecek. Paul Bremer Irak'ta şimdiye kadar 97 yasanın geçmesini sağladı. Bunlardan en anti-demokratik olanı ise Amerikan yönetimi tarafından atanmış 7 kişilik bir kurula, seçime katılmak isteyen partilerden ve adaylardan uygun görmediklerinin (kriteri neyse bunun!) seçime katılabilmesini engelleme yetkisi veren yasa.

Ayrıca işgal güçleri, kendilerini Irak'ta istemediklerini göstermek için yapılan her

gösteriye vahşice saldırıyorlar. İşgal Güçleri, Felluce, Nəcəf, Bağdat ve bir çok Irak şehrinde işgale karşı yapılan barışçıl gösterilere ateş açtı, bu kentleri abluka altına alıp ambulansların dahi girmesine izin vermedi. İşte Bush'un demokrasi anlayışı bu!

Birleşmiş Milletler Başkanı Anan bile, 16 Eylül 2004 tarihinde yaptığı açıklamada savaş başladığından beri ilk kez işgali 'yasadışı' olarak nitelendirdi ve 2005 Ocak ayında yapılması planlanan seçimler için "Güvenlik durumu şu anki gibi olmaya devam etmezse, seçimler güvenilir olmayabilir" dedi.

İşgal güçleri derhal Irak'tan çekilmelidir!

İşte savaştan 1 yıl 6 ay sonra Irak halkının karşı karşıya kaldığı manzara bu. Yani yoksulluk, korku, en insani ihtiyaçlardan dahi yoksun olmak ve kargaşa. Bush'un tek derdinin Irak petrolünü ele geçirmek olduğu ise artık herkes tarafından biliniyor. Irak halkı İşgal Güçlerini ülkelerinde istemediğini defalarca ve defalarca gösterdi. Amerika ve onun peşinden ağızları sulanarak Irak'ın petrol zenginliğine el koymak için Irak'ı işgal edenler derhal buradan çekilmeli, Irak halkı kendi kaderini tayin etmelidir.

Felaket yüzü

Neden Irak'taki direnişi desteklemeliyiz?

Irak'ta İşgal Güçleri'ne karşı devam eden direnişe yönelik en büyük eleştiri şeriatçıların bu direnişe önderlik ettiği. Bu eleştiri yapanların görmediği şey ise, şu anda Irak halkı ülkesi işgal altında olan bir halktır. Her gün yüzlerce Iraklı öldürülüyor, işkence görüyor. Irak halkının tek istediği, bir an önce işgal güçlerinin topraklarından defolup gitmesi. Dolayısıyla bunun olmasını sağlayabilecek her türlü hareketi benimsiyor ve peşinden gidiyor. Ayrıca Irak halkının %81'i Mukteda el-Sadr'ı bu işgale tercih ettiklerini söylüyor, %61'i ise Allawi'yi istemiyor. Bu durumda Irak halkına 'ama sen yanlış insanların peşinden gidiyorsun' demek, Irak'ta şu anda varolan gerçekliği, Irak halkının iradesini görmezden gelip sadece ona akıl vermektir. Anti-kapitalist hareketin önde gelen isimlerinden Walden Bello'nun dediği gibi, "Batılı ilericilerin unuttuğu şey şu; ulusal özgürlük hareketleri onlardan aslolarak ideolojik ya da politik destek istemiyorlar. Sadece kendi devletlerinin askerlerinin ülkelerinden çekilmesini sağlamalarını istiyorlar. Böylece kendi devletlerini kurma şansını elde edebilirler"

Ayrıca Sadr'ı ya da başka bir Irak'lı lideri desteklemek onların politik görüşlerini desteklemek demek değil. Bu, kendi kaderini tayin etmenin, direnen Irak halkının en

büyük hakkı olduğunu görebilmek demek.

Irak'ta direnişçilerin kazanması, Amerika'nın diğer ülkelere saldırmasının oldukça güçleştirecek.

Zaten Bush bugünlerde İran'a saldırıktan söz etmeye başladı bile. Ayrıca eğer Irak direnişi kazanırsa, emperyalizme çok büyük bir darbe vurulmuş olacak.

Irak hükümeti kimlerden oluşuyor?

Ayad Allawi

Irak'ın, Amerika tarafından atanan Irak hükümet konseyi tarafından, Amerikalı hükümet görevlisi Paul Bremer'in isteği üzerine seçilen yeni başkanı.

Allawi zengin bir ailenin çocuğu olarak doğdu ve genç yaşta Baas partisine katıldı. 1976'da Saddam ile arası bozuluncaya kadar bu partini üyesi olarak kaldı.

İngiltere'de sürgünde bulunduğu yıllarda İngiliz Gizli servisi ve CIA ile yakın ilişkiler kurdu. 1979'da eski Baas generallerini Irak Ulusal Mutabakatı adı altında bir araya getirmeye başladı.

1991'de Kuveyt'in işgalinin ardından, Saddam Hüseyin'in Amerika ve İngiltere ile arası bozulduğunda, İngiltere ve Amerika parayı Allawi'nin Irak Ulusal Mutabakatı'na vermeye başladılar. Bunun karşılığında Allawi, her iki

Ayad Allawi

ülkenin ajanlarına ihtiyaç duydukları bilgileri verdi.

Saddam Hüseyin'in 45 dakika içerisinde harekete geçirebileceği kitle imha silahlarına sahip olduğu iddiası bu bilgilerden bir tanesiydi.

Amerikan birlikleri Bağdat'ı ele geçirirlerken Allawi Irak'a döndü.

Irak Araştırma ve Çalışma Merkezi tarafından yapılan araştırmaya göre Allawi en önemli 17 Irak'lı politikacı arasında en az sevileni. Irak halkının %61'i Allawi'ye karşı.

Falah el-Nalcib

Yeni İçişleri Bakanı. Irak ordusuyla yakın bağları olan bir ailenin üyesi. Amerika'da mühendislik eğitimi aldı. Halkı, düzeni sağlamak için Irak'ta savaş kanunları uygulamakla tehdit etti.

Hazem Shaalon

Savunma Bakanı. Saddam Hüseyin ile arası bozulmadan önce Irak Emlak Bankası'nın başkanlığını yapıyordu. Direnişçiler tarafından işgal güçlerine karşı yapılan bir saldırının ardından, "Eğer gerekirse bu insanların ellerini ve boğazlarını keseceğiz" dedi.

HABERİN ARKASI

Doğal olmayan felaketler

Son yıllarda "doğal" felaketlerin sayısında ciddi bir artış var. Çeşitli yardım kuruluşlarının ve Kızıl Haç'ın yayınladığı istatistiklere göre 2003 yılında yaklaşık 700 felakette 50 bin insan yaşamını kaybetmiş. Bu felaketlerin insanlara verdiği hasar ise muazzam.

Amerika'nın Florida eyaletine arka arkaya çeşitli adlar verilen fırtınalar geliyor. Milyonlarca insan kıyı şeridinden içere taşınıyor ama gene de ölümlerin önü alınmıyor.

Florida'yı vuram fırtınalar Karayib denizindeki çeşitli adaları da vuruyorlar. Oralardaki tahribat çok daha ağır ama ne yazık ki başta Küba olmak üzere Karayib adalarındaki tahribatın boyutları basına pek yansımıyor.

Hem yetkililer hem de basın bu felaketleri "doğal" olarak niteliyorlar. Yani insanlar doğanın bazı güçleri karşısında çaresizler. Ancak bu büyük bir yalan ya da büyük bir saptırmaca.

Çeşitli bilimciler dünyanın ısınmakta olduğunu ısrarla söylüyorlar. Bunun bir sonucu olarak da felaketlerin sayısı artıyor.

Kuzey Atlantik Okyanusu'nun ısısının artması dünyanın kuzey yarımküresindeki felaketlerin başlıca nedeni.

Amerika'nın Miami şehrindeki bir araştırma merkezine göre Kuzey Atlantik'te deniz yüzeyinin ısısı 9 derece artmış durumda. Amerika'da arka arkaya gelen fırtınaların en azından bir nedeni de bu.

Türkiye'de de son aylarda karşılaşılan aşırı sıcaklar ve bu

arada gerçekleşen yoğun yağmurların da en azından bir nedeni dünyanın ısınmasına bağlanabilir.

Öteyandan fırtınaların nedeni pek de "doğal" olmadığı gibi ölümlerin nedeni çok büyük ölçüde doğal değil. Her felakette çok sayıda insanın ölmesi, muazzam maddi kayıplar asıl olarak kapitalizmden kaynaklanıyor.

Bugün dünya nüfusunun altıda biri çok kötü konutlarda yaşıyor. Bu insanlar her türden felakette zarar görmeye çok açık bir durumdadır.

Örneğin Venezüella'da 2000 yılında gerçekleşen büyük çamur kaymasında ölen 30 bin insan asıl olarak kötü yerleşim koşullarının sonucu olarak yaşamlarını kaybettiler.

Oysa 1 milyar insanın çok daha iyi koşullarda konutlara sahip olması mümkün. Her yıl silahlanmaya harcanan kaynaklar yüz milyonlarca insanın konut sorununu, sağlık sorununu çözmeye yeter.

Silaha harcanan kaynak insanlık için harcanmaya başlansa bir kaç on yıl içinde dünyanın çehresid eğişir ve felaketlerin verdiği tahribat en aza indirilebilir.

Tabii, kapitalistlerin ve kapitalist yaşam biçiminin doğaya verdiği zararın engellenmesi, dünyanın pisletilmesi ve ısısının yükselmesinin durdurulması ise felaketlerin sayısını ciddi ölçüde düşürecektir.

Kısacası, "doğal" denen felaketler aslında insan yapımı. Kapitalist bir ürün.

O vakit "doğal" afetlere karşı etkin mücadele kapitalizme karşı mücadeledir.

Sadık DURU

Dünyaya yalan söylediler

Bush ve kabinesinin foyası ortaya çıkmaya başladı. "Irak'ın kitle imha silahına sahip" olduğu tezi ABD'deki "yeni muhafazakar"ların en iddialı gerekçeleriydi. Birleşmiş Milletler Silah Denetçileri'nin savaş başlamadan önce Irak'ın altını üstüne getirmelerine rağmen "Dumanı tüten tek bir silah" bulamadıklarını açıklamaları, eski BM Silah Denetçisi Scott Ritter'ın yaptığı açıklamalar Irak'ta, bir işgali başlatmaya değer bir küresel tehdit olmadığını kanıtlarıyla gösterse de Bush ve Blair açısından bunun bir önemi yoktu. Onlar çok netti. Irak'ta kitle imha silahı vardı. Biliyorlardı işte!

Birleşmiş Milletler eski silah denetçisi Hans Blix, işgalin başlamasından altı ay sonra bir kez daha açıkladı: "Irak'ın kitle imha silahlarını 10 yıl önce imha ettiğine inanıyorum." Daha çarpıcı olanı ise Bush ve Blair'in gibi savaşçı

Irak'ta devam eden savaşın her dakikasının ABD'ye 123 bin dolara mal oluyor

Savaşın bugüne kadarki maliyeti ise 135 milyar dolar

Dünyada askeri alanlara yapılan harcamalar 956 milyar dolara ulaştı. Stockholm Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü'nün verilerine göre, 417 milyar dolarla toplam harcamaların yüzde 47'sini yapan ABD silahlanma listesinde ilk sırada yer alıyor

komutanların aynı zamanda yalancı komutanlar olduklarını kanıtlayan açıklamaları. Geçtiğimiz yıl, Bush, Irak'ın Nijer'den uranyum elde etmeye ve bu sayede kitle imha silahı üretmeye çalıştığına dair yalan iddianın sorumluluğunu bizzat üstlendi. 4 Haziran 2003'te, "Saddam'ın kitle imha silahları konusunda en açık kanıtların bulunacağından hiçbir kuşum yok diyebilecek" kadar

pervasız olan Blair ise sanki İngiliz devletinin başbakanı değil de "En çok yalanı hiç utanmadan söyleyene en çok para" yarışmacısının katılımcısı gibi, aylar sonra "Kitle imha silahı bulamayabiliriz" açıklamasını yapabiliyordu.

Artık bu açıklamalardaki belirsizlikler ortadan kalktı. ABD'nin Irak'a yönelik saldırısının görünürdeki en önemli gerekçesinin yalan olduğu ilk ağızlardan

kesin bir dille açıklanmaya başladı. Saddam Hüseyin'in elinde kitle imha silahı olup olmadığını araştıran ABD komisyonu geçtiğimiz hafta raporun taslağını hazırladı. Rapor taslağında, Irak'ın, bu tür silahlara sahip bulunmadığı doğrulandı. Komisyon başkanı Charles Duelfer de, savaşın temel gerekçesini oluşturan kitle imha silahları konusunda George W. Bush'a destek vermedi. Yani ABD'ye bağlı silah denetçileri de Irak'ta kitle imha silahı bulamadılar.

ABD Dışişleri Bakanı Colin Powell ise 14 Eylül 2004'te "Irak'ta kitle imha silahı stokları bulma ihtimalimizin artık pek olmadığını düşünüyorum" açıklamasını yaptı. Aynı Powell, Şubat 2003'te Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nde yaptığı kritik konuşmada, Saddam Hüseyin'in elinde bulunduğu iddia edilen kitle imha silahlarını, savaşın temel gerekçesi olarak ortaya koymuştu.

Powell, imana gelmiş olsa gerek ki, bu açıklamasından bir gün önce de 11 Eylül ile Saddam arasında doğrudan herhangi bir bağlantı bulunmadığını söyledi.

E, peki öyleyse, Saddam Hüseyin'de kitle imha silahları yoktuysa, Irak'ın 11 Eylül'le hiçbir ilgisi yoktuysa Irak'a neden saldırınız?

Yalana dayalı işkence

ABD yöneticileri, geçtiğimiz aylarda Irak'ın Ebu Garip cezaevinden yansıyan işkence görüntülerini, birkaç ABD'li subay ve askerın kişisel sadizimiyle açıklamaya çalışmıştı. Fakat Irak'ta yaşanan işkence olaylarının kapsamı ve yaygınlığı Ebu Garip cezaevinde yaşananların "münferit" bir olay olmadığını kanıtladı.

Irak'ta Ebu Garip cezaevindeki işkence skandalının haberini yapan gazeteci Seymour Hersh

"Ebu Garib skandalının kökleri, bir grup ordu mensubunun sadist eğilimlerine dayanıyor. Bunun sorumlusu, Başkan George Bush ve Savunma Bakanı Donald Rumsfeld'in teröre karşı benimsediği göze göz, dişe diş politikanın içerdiği gizli operasyonlar ve baskı yöntemleri"dir diyor. Bu yorum tümüyle doğru!

ABD ve ortakları tarafından bombalanmaya başladığı 20 Mart 2003'ten beri, 37 bin sivil Iraklı savaşta yaşamını yitirdi.

Kaç on bin Iraklı askerın öldürüldüğü ise tespit edilemiyor.

Yılın ortasında Felluce ve

Necef'te, bugünlerde Telafer'de olduğu gibi ABD uçakları sivillerin yaşadığı kentleri aralıksız bir biçimde bombalıyor. Gazeteler, "ABD Şiilerle çatıştı: 41 ölü" ya da "ABD Felluce'yi bombaladı: 12 ölü" gibi haberlerle dolup taşıyor.

Neden? Irak halkını kitle imha silahlarından kurtarmak için mi? Ama işgalciler kendileri söylüyor. Irak'ta kitle imha silahı yoktu. El Kaide'yle Saddam rejimi arasında bağlantı var diye mi? Bunu da bizzat ABD Dışişleri Bakanı Powell yalanladı.

Belki de Irak'a demokrasi getirmek içindir! Ama görünen o ki, ABD Irak'a Iraklıları yok ederek bir demokrasi getiriyor.

Bu yalancıları durdurmak zorundayız! Bush, Powell, Rumsfeld sadece masum yalancılar söylemediler. Yalancılarıyla dünya kamuoyunu meşgul ederek Irak'ta kitlesel imhayı başlattılar.

Bu şahin ekip dünya kapitalizminin simgesidir.

Bu ekip savaş suçlusudur. İşkencecidir

Bush durdurulmalıdır, yargılanmalıdır!

Kimyasal silah canavarları

ABD, 1997 yılında Kimyasal Silah Konvansiyonu'nda, 29 Nisan 2004 tarihine kadar kimyasal silahlarının yüzde 45'ini imha edeceği taahhüdünde bulunmuştu. Tabii ki ABD bu sözünde durmadı. ABD'li yetkililer, silahların imhası için kimyasal silahların yasaklanması örgütünden ek süre istedi.

Pentagon içerisinde, 'Proje 112' olarak tanımlanan operasyonla, 1962 ve 1973 yılları arasında 5 binden fazla ABD askerinin görev yaptığı yaklaşık 50 kimyasal ve biyolojik silah denemesi yapıldığı açığa çıktı.

ABD'nin bu konudaki sicilinin yanında Saddam Hüseyin devede kulak kalıyor. 1967-1969 yılları arasında yaşanan Vietnam savaşında, ABD ordusu tarafından 23 bin 607 dönüm alan üzerine Agent Orange isimli kimyasal silah püskürtüldü. Bu kimyasal silah, Vietnamlıların saklanması engellemek için ağaçları ve bitki örtüsünü yok etmek amacıyla kullanıldı. Yaklaşık 230 ton püskürtülen kimyasalın ardından, halkta metabolizma bozuklukları, engelli ya da özürlü bebek doğumları, psikolojik sorunlar ve kanser vakaları görülmeye başlandı.

Bugün ABD Savunma Bakanlığı yetkilileri kimyasal silahların azaltılmasındaki gecikmeyi 'teknik ve siyasi' nedenlere bağlıyorlar.

Emin olmalıyız ki ABD zorla silahsızlandırılmadıkça, kendi kendine silahsızlanmayacaktır. İyi ki başka ülkeler ABD egemenleri gibi bir silahsızlanma yöntemini benimsemiyor. Yoksa New York'un her an aralıksız bombalanması gerekirdi!

Sadece ABD değil, en önemli savaş ortağı İngiltere'nin de sicili kimyasal silah konusunda parlak değil. İki yıl önce basına sızan haberler İngiltere'nin uluslararası hukuka aykırı olarak, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 26 ülkeye kitle imha silahlarının yapımında kullanılan ve TCP olarak adlandırılan kimyasal madde sattığını belgeliyordu.

Gerçekten kitle imha silahlarının sahibinin kim olduğu çok açık!

4 yaşındaki Ahmet Bağdat'ta demircilik yapıyor

7 yaşındaki Mohboba Afganistan'da, Kabil'de kurşun delikleriyle dolu duvarın önünde sağlık ekiplerini bekliyor.

Batı'da yükselen ırkçılık:

İslam/Arap düşmanlığı

Roni Margulies

Yahudi düşmanlığını ciddi bir sorun olarak ele almayan, ırkçılığın her türüne olduğu gibi bu türüne de şiddetle, kararlılıkla ve aktif olarak karşı durmayan bir kişi ne sosyalist olabilir, ne de aydın. Bu, her zaman böyle olduğu gibi, bugün daha da önemle böyledir.

Böyledir, çünkü bu dönemde İsrail devletinin (ve Amerika'nın) siyasetleri ve uygulamaları nedeniyle, Yahudi düşmanlığı hem artmaya ve daha saldırganlaşmaya başladı, hem de daha "haklı" veya en azından "kabil edilebilir" olarak düşünölmeye başladı. İrkçılık hiçbir durumda "haklı" olamaz. İsrail ve Amerika'nın yaptıklarına elbet karşı çıkmak gerekir, ama aynı zamanda ve aynı kararlılıkla Yahudi düşmanlığına karşı da tetikte olmak gerekir. Bunlardan birincisi ikincisini gereksiz veya önemsiz kılmaz; aksine, ikisi aynı mücade- lenin parçalarıdır.

İsrail devletinin siyasetlerini (ve bu devletin meşruluğunu) sorgulamak başka şeydir, "tüm Yahudilerin" bu devletin siyasetlerinden sorumlu olduğunu (veya başka herhangi bir ortak özellikleri olduğunu) düşünmek başka şeydir. Birincisi anti-Siyonizmdir, ikincisi anti-semitizm; birincisi siyasi bir tavidir, ikincisi ırkçılık.

Yükselen İslam/Arap düşmanlığı

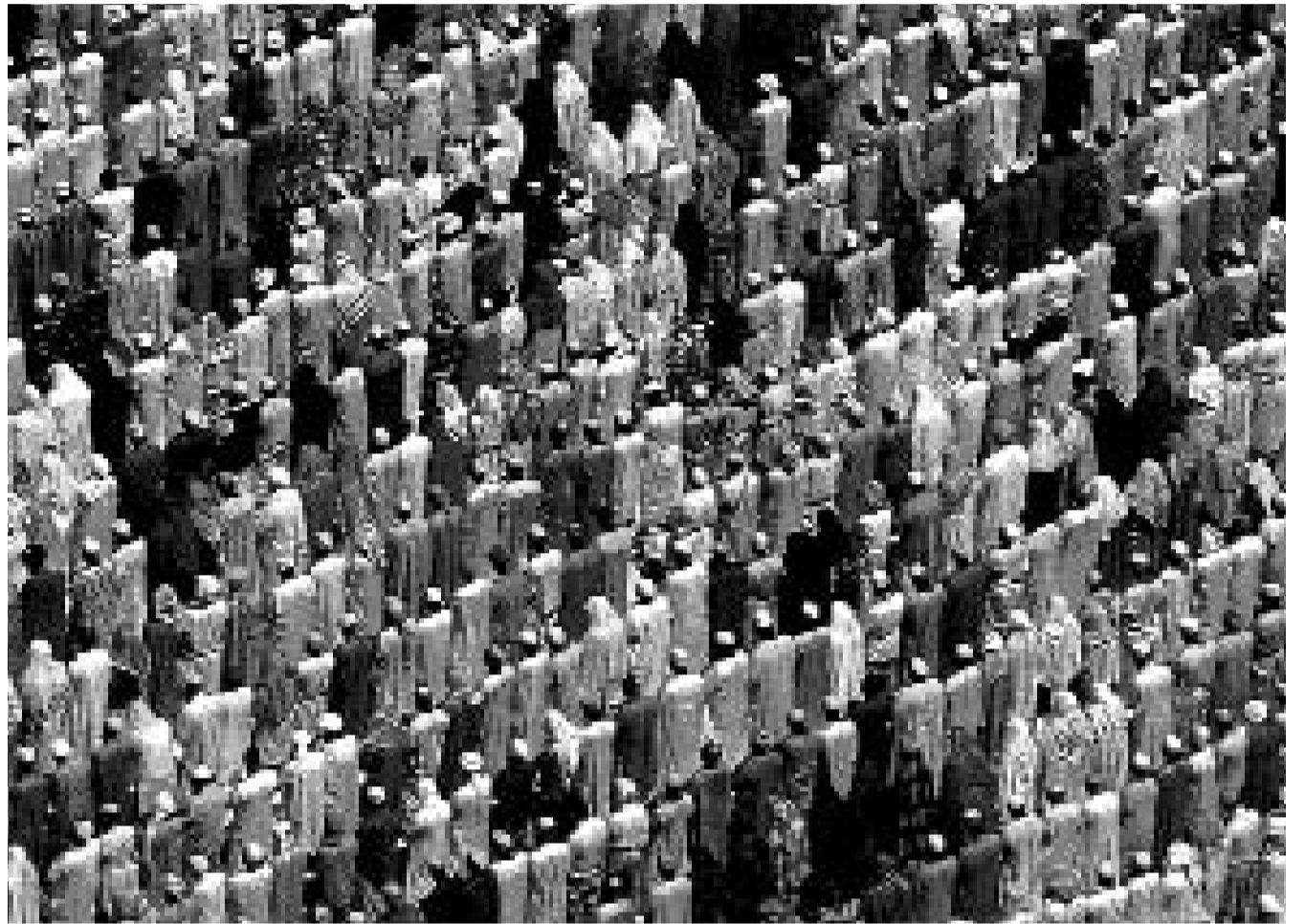
Burada asıl vurgulamak

istediğim: Batı dünyasında 11 Eylül'den bu yana en belirgin ve çarpıcı şekilde yükselen ırkçılık, antisemitizm değil, İslam/Arap düşmanlığı. Bu, çok bilinçli bir şekilde, devlet eliyle, resmî düzeyde geliştirilen, yaygınlaştırılan bir ırkçılık.

Bir İngiliz gazetesinin 11 Eylül tarihli haberine göre, 2003'te "terörist" olduğu kuşkusıyla tutuklanıp altı gün sonra serbest bırakılan İngiliz vatandaşı Babar Ahmed, Amerika'nın talebi üzerine, "Çeçenya ve Afganistan'daki teröristler için bir destek ağı kurduğu" için yeniden tutuklanmış. Ahmed'in ilk tutukluluğu sonrasında Londra Üniversitesi Hastanesi'nden alınan gizli doktor raporuna göre, vücudunun 50 yerinde yaralar varmış, cinsel organlarından tutulup "köpek gibi" sürüklenmiş, kelepçeler bileklerinde derin yaralar açmış. Ahmed'in ifadesine göre, dayak atan polislerden biri, "Bakalım o inandığın Allah şimdi sana yardım edebilecek mi" demiş.

Bu tür olaylar Avrupa'nın her yanında, hemen her gün Avrupa ülkelerinin kendi vatandaşlarının başına geliyor. Tutuklanmak, işini kaybetmek, sokaklarda saldırıya uğramak, toplum tarafından dışlanmak için, Müslüman olmak yeterli.

Amerika'da ise, Müslümanlar için durum daha da zor. 11 Eylül'ü izleyen haftalarda, Arap asıllı Amerikan vatandaşlarına karşı 700'ün üzerinde "şiddet kullanan" saldırı olmuş. Aynı dönemde, bilet sahibi 80

küsur yolcunun, salt etnik kökenleri nedeniyle, uçaklara binmesi engellenmiş; 800'ün üzerinde işe alma- ma ve işten atma olayı bel- gelenmiş.

Amerika ve Avrupa'da, İslam'ın içsel olarak şiddet ve "terör" taşıdığı, tüm Müslümanların "doğal" olarak en azından potansiyel "terörist" olduğu anlayışı, kamuoyu bir yana, hükümet siyasetleri düzeyinde bile sorgulanmayan bir inanç haline geldi. Salt dinî inançları nedeniyle, dünya nüfusunun önemli bir kısmı "terörist", dünya ülkelerinin önemli bir kısmı "terörist ülke" olarak

damgalanmış durumda. İslam dininin "terör" ve "fanatizm" ürettiği, Batı dünyasında "bilimsel" bir konuymuş gibi tartışılıyor. Bugün "uygarlık" (yani Batı) ile "terör" (yani İslam/Araplar) arasında Üçüncü Dünya Savaşı'nın yaşanıyor olduğu, bütün Batılı ideologlar tarafından savunuluyor.

İrkçılık, her zaman ege- men sınıfların en etkili 'böl ve yönet' siyasetlerinden biri olmuştur. Bugün de, özellikle Almanya, Fransa ve İngiltere'de küçük ama önemli bir Müslüman azınlık olduğu ve bu kesimin ezici çoğunluğunun işçi olduğu düşünöldüğünde,

böyle olduğu açıktır.

Ama bugün Batı'da yükselmekte olan İslam/Arap düşmanlığı, geleneksel 'böl ve yönet' siyasetlerinin de çok ötesinde, küresel bir işlevi var. Bush ve çevresindeki yeni tutucuların 'Yeni Bir Amerikan Yüzyılı Projesi', Amerika'nın artık eski ekonomik üstünlüğünü yitirmiş olduğunu, ama askeri açıdan hâlâ ezici bir üstünlüğe sahip olduğunu ve müttefiklerine, rakiplerine ve potansiyel rakiplerine Amerikan hegemonyasını dayatmak için bu üstünlüğünü kullanması gerektiğini açık bir şekilde ifade ediyor.

'Terörizme karşı savaş', 'önceden misilleme' stratejisi, 'şer eksenini' ilân edilmesi, Afganistan ve Irak saldırıları hep bu üstünlüğü dayatma çabasının ifadeleri. İslam/Arap düşmanlığının adeta resmî düzeye yükseltilmesi ise, aynı çabanın ideolojik boyutu, geçmiş ve gelecek saldırıları meşrulaştırmanın aracı.

Yüz milyonlarca insanın dinî inançları ve etnik kökenleri nedeniyle yekpare bir bütün olarak görölmeleri, hepsinin potansiyel terörist, bombalı saldırgan, kadınları ezen fanatik dinci, her an uçak kaçırmaya hazır katil olarak görölmeleri, bu milyonların ya Amerika ve Avrupa'nın sokaklarında saldırıya uğramalarına ya da kendi ülkelerinde havadan bombalanmalarına zemin hazırlamaktadır. Bir yandan Amerika'nın yeni savaşlarını, İsrail'in Filistinlilere karşı yeni yaptırımlarını meşrulaştırmakta, bir yandan da giderek artan sayıda insanın umutsuz ve çaresiz kalarak gerçekten terörizme yönelmesine yol açmaktadır. Kısacası, İslam/Arap düşmanlığı dünyayı sadece Müslümanlar için değil, herkes için olağanüstü tehlikeli bir yer haline getirmektedir; hem etik hem politik nedenlerle karşı çıkılması, engellenmesi gerekir.

Türkiye'de kurumsal ırkçılık var

Bir tartışma sırasında yoldaşlardan biri "Türkiye'de ırkçılık yok" demişti. Bunun aksini iddia etmiş ve kendisiyle uzun bir tartışma yapmış, ancak ikna edememiş- tim. Tartıştığım yoldaş, "Türkiye'de ırkçılık yok" iddiasını, milyonlarca insanın kanı pahasına bir imparatorluk kuran, gittiği her coğrafyada insanları asimile ederek Osmanlılaştıran, zorla Müslümanlaştıran Osmanlı İmparatorluğu'nun mirasına bağlıyor.

Geçen gün Türk vatandaşlığına

geçmek isteyenlerle ilgili televizyonlarda Emniyet Genel Müdürlüğü kaynaklı bir haber yayınlandı. Vatandaşlık başvurusunda bulunanlara bir dizi soru soruluyordu. Soruların başında, hepinizin tahmin edebileceği gibi, "Atatürk kimdir?" gibi tarih (!) soruları vardı. Ancak, durum bundan ibaret değil. Kadınlara karşı cinsiyetçi sorular da yöneltiliyordu: "Tarhana çorbası yapmasını biliyor musunuz?" Sanki Türk olmanın koşulu tarhana çorbasını bilmek ve "Türk koca"ya bu çorbayı yapmaktan geçer gibi. Kısaca, çorba yapmasını bilmeyen bir kişi Türk olamaz mı demek isteniyor acaba? Bu durumda ben de kendi Türklüğümü sorguladım

doğrusu.

Durun daha bitmedi. Başvuruda bulunanlara çeşitli sorular yöneltilirken, sıra bir başka soruya geldi: "Çingenelik ve dilencilikle ilginiz var mı?". Kameralar önünde soruyu okuyanı dahi şaşırtan bu müthiş akıllıca soru, T.C. Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanarak, tüm illerde ilgili makamlara dağıtılmış resmi bir belge içinde yer alıyor. Türkiye Cumhuriyeti'nin ırkçı resmi yaklaşımını son derece açık bir şekilde ifade ediyor. "Çingene" olmak, Türklüğe kabul ediliste bir engel. Dilenci olmak da. Üstelik Çingene olmak, dilenci olmakla bir tutuluyor. Bu yaklaşımın "Türkler ve köpekler giremez" diyen Nazi anlayışın-

dan farkı nerede?

Bu son örnekten de görüleceği gibi, Türkiye'de ırkçılık var. Afrikalılar, eski Doğu Avrupa ülkeleri vatandaşları, Araplar, İranlılar hem toplum içinde, hem de resmi dairelerde ırkçı tutumlarla karşı karşıya. Bir çok yasa ve yasal uygulama sadece cinsiyetçi ve ayrımcı olmakla kalmıyor, aynı zamanda ırkçı. Çingeneler ve Kürtler, ordunun en üst düzeyde generalleri tarafından bile aşağı bir ırk olarak görölmüyor. Dilencilere, toplumu kirleten parazitler gözüyle bakılıyor. 12 Eylül değil miydi, dilencileri, eşçinselleri ve göç eden yoksulları İstanbul'dan uzaklaştırarak, kenti "temiz"lemek isteyenler?

Kenan AYDIN

Şu sıralar Dünya Sosyal Forumu'nun beşincisi, Avrupa Sosyal Forumu'nun ise üçüncüsü için dünyanın ayrı köşelerinde yapılan hazırlıklarda son aşamalara gelinmiş durumda. Binlerce sosyal hareket ve aktivist bu çalışmalarda rol oynuyor ve sürece katkıda bulunuyor. Sosyal forumlar ortaya çıktığından bu yana gelişmekte ve büyümekte. Dünyanın yedi kıtasında ve yüzlerce kentinde sosyal forumlar etrafında bir araya gelmiş milyonlarca insan var: Guatemala'dan Ekvador'a, Japonya'dan Fas'a kadar... Belki de bu nedenle, kendisi de bir nevi tartışma platformu olan sosyal forumlar bir çok tartışmanın bizzat konusu.

'Bitti, bitiyor, sonu geldi' derken kedisini hızla geliştiren bu sürecin 'sihrine' biraz daha yakından bakmak ve onu tartışmak gerçekten de faydalı bir uğraş.

En Başlarda...

İlki 2000 yılının Ocak ayında Brezilya'nın Porto Alegre kentinde toplanan Dünya Sosyal Forumu'na (DSF) yaklaşık 40 bin kişi katılmıştı. Mütevazı bir kalabalık gibi görünse de, Brezilya'da küresel direniş hareketinin simgesel anlamdaki ilk kongresi gerçekleşti. Davos'ta aynı sırada devam eden Dünya Ekonomik Forumu'na karşı yapılan bu etkinliğe, ABD'nin kampüslerinde logolara karşı çıkan kampanyalardan, Afrika'daki yoksulluğa karşı mücadele sürdüren üçüncü dünya hareketlerine kadar, çok çeşitli bir yelpaze katıldı. Son üç yıldır DSF'nin çağrısıyla kıtalar düzeyinde sosyal forumlar düzenleniyor. Asya'da, Afrika'da, Amerika'da ve Avrupa'da bu forumlar bugüne dek binlerce hareketi ve örgütü yan yana getirdi. Avrupa'da bu yıl üçüncüsü düzenlenecek olan forum bunlar arasında en büyük

Başka bir dünya arayışında Sosyal forum hareketi

ve kitlesel olanı. Eğilimler Sosyal forumlar bir açıdan büyük tartışmalara da sahne oluyor. Hareket içinde fikir ayrılıkları ister istemez hareketin geleceğine ilişkin farklı vizyonları da beraberinde getiriyor. Son üç yıllık süreçte birkaç önemli noktada bu fikir ayrılıkları su yüzüne

çıkı. Bunlardan en önemlisi savaş karşıtı hareket üzerine olan tartışmaydı. 11 Eylül sonrası Bush'un savaş çılgınlığı dünyanın her yerinde olduğu gibi eski kıtada da büyük tepkiler uyandırdı. Avrupa Sosyal Forumu hazırlık süreçleri giderek savaş karşıtı mücadelenin organize edildiği yerlere, sosyal

forum buluşmaları ise savaş karşıtı muhalefetin gövde gösterisi yaptığı yerlere döndü. Ancak hareket içinde bir eğilim savaş karşıtlığının bu denli muhalefetin merkezine oturmasına muhalefet etmeye başladı. Bilindiği gibi, hareket Seattle sonrası ortaya çıktığında genellikle çeşitli

sosyal hak ve adalet taleplerinde bulunuyordu. Savaş karşıtlığı ise bütün bu farklı hareketleri tek bir talep etrafında bir araya getirdi. Birçok hareket ve kampanya savaş karşıtı sloganları benimsemeye başladı. Ancak Fransa ATTAC içindeki bir eğilim ve İtalya'daki bazı otonomcu çevreler bu gidişatı hareketin

'tek'leşmeye başlaması ve zenginliğini kaybetmesi olarak yorumladılar. Hatta denilebilir ki bu çevreler, (sonrasında herkesin bir başarı olarak sahiplendiği) 15 Şubat küresel eylem gününün ASF'de planlanıyor oluşundan rahatsız oldular.

Hareket içindeki bu sağ eğilim şimdilerde de 'Sosyal bir Avrupa' talebini hareketin genel sloganı haline getirmeye çalışıyor. Aslında kimse bu slogana karşı çıkmaz. Ancak bu slogan savaş karşıtı sloganların ve 'Başka Bir Dünya' talebinin yerine önerilince mesele daha karmaşık bir hal alıyor.

Londra Londra'da yapılacak olan sosyal forum toplantıları bu tartışmalar nedeniyle daha bir önem kazanıyor. Dünyadaki en büyük savaş karşıtı gösterilerin yapıldığı kent olan Londra, önümüzdeki yıl hareketin nasıl şekilleneceğine belirleyici bir faktör olabilir. Londra'daki forum ABD seçimlerinden iki hafta önce yapılacak. Bush'un savaş çılgınlığına karşı on milyonları harekete geçirmeyi başarmış olan bu hareket, 17 Ekim'de Londra'da yapılacak Bush ve savaş karşıtı gösteride kendi mesajını verecek. ABD'deki kamuoyunu ne kadar etkiler bilinmez ama Bush gibi bir küresel soruna küresel yanıt vermek için bulunmaz bir fırsat Avrupa Sosyal Forumu. Tam da bu nedenle sosyal forum süreçleri her türlü tartışmaya ve çeşitli politik eğilimlerine rağmen hareketin en önemli zeminlerinden biri olmaya devam ediyor.

Dünyanın egemenleri gücünü silahlardan alıyor. Bizim buna karşı en önemli gücümüz kitleselliğimiz ve birliğimiz. Sosyal forum süreçlerinde bu birlik ve kitlesellik vücut buluyor.

Erkin ERDOĞAN

14-17 Ekim'de Londra'ya!

Londra Belediyesi, UNISON, TUC gibi İngiltere'nin birçok sendika konfederasyonu, ayrıca bunların dışında yüzlerce örgüt katılıyor.

Forum 14 Ekim'de yapılacak büyük bir toplantıyla start alacak. 17 Ekim'de yapılacak büyük bir gösteriyle de sona

erecek. Bu gösteride ana gündem iki hafta sonra ABD'de gerçekleşecek başkanlık seçimleri ve Bush olacak. Bush'un yeniden seçilmemesi için en önemli uluslararası etkinliklerden biri böylece sosyal forum çatısı altında gerçekleşecek.

Londra'ya İstanbul Sosyal Forumu organizasyonu ile yaklaşık 50 kişinin katılımı bekleniyor. Londra'ya siz de gitmek istiyorsanız 212 2433715 numaralı telefonda ya da www.sosyalforum.com adresindeki web sitesinden İŞF'yle irtibata geçebilirsiniz.

Bir sonraki yıl ise forum Yunanistan'ın Atina kentinde yapılacaktır.

III. Avrupa Sosyal Forumu (ASF) hazırlık süreçleri tamamlanmak üzere. Brüksel'de gerçekleşen son büyük toplantı, bir yandan hazırlıkların tamamlanması yönünde yoğun tartışmalara sahne olurken, aynı zamanda, politik yaklaşımlar ve gelenekler açısından son derece farklı duruşlara sahip olan çok çeşitli örgütlerin, olabilecek en demokratik biçimlerde bir arada iş yapmasının pratiklerini de sergiledi.

ASF, yılda bir kez düzenlenen bir etkinlik değil, yıl boyunca Avrupa'nın her bir köşesinde sayısız toplumsal hareketin katıldığı politik bir süreç. Bu süreç içinde bir yandan çeşitli eylem kararları alınır ve gerçekleştirilirken, öte yanda, küresel kapitalizme karşı alternatiflerin tartışıldığı ortak forum örgütleniyor. Bu yılki Avrupa sürecine binden fazla örgüt katıldı. Buna ek olarak her bir coğrafyada irili ufaklı sayısız toplumsal hareket, ya forumu gündemine alarak, ya da bir şek-

ilde bu süreçle ilgili seferberlikler düzenleyerek sürecin parçası oluyor.

Bu kadar farklı örgütü demokratik bir şekilde bir arada tutan süreç, aynı zamanda bir çok ideolojik görüşün de çatışma alanı. Nitekim ASF süreçleri örgütlenirken, aynı zamanda bir çok siyasi tartışma bu sürece şekil veriyor. Bu bir anlamda Avrupa solunun yeniden şekillenmesi. Onun için bu ideolojik çatışmada taraf olmak ve bu şekillenişte devrimci marksistlerin tutumuna güç katmak son derece önemli.

ASF süreçlerinde bu yıl iki farklı tutum konumlanışlarını daha da netleştirdi. Bu kanatlar, sürece dair irili ufaklı bir çok tartışmada siyasi görüşleri doğrultusunda farklı tutumlar aldı. Bunlar arasında en önemlileri, forumun geleceğine dair tartışma ve bir diğeri ise 17 Ekim günü Londra'da yapılacak olan büyük yürüyüşün öne çıkaracağı vurgu oldu.

ATTAC ve çevresi ASF'yi, sokaktaki mücadeleden

ASF'de neler tartışılıyor?

koparak, entelektüel bir tartışma zeminine çevirmek istiyor. Bu çevreler aynı zamanda sürecin örgütlenmesini de kurumsallaştırmak ve merkezi bürokratik yapılarla pekiştirme arayışı içinde. Sabit bir büro, sabit merkezi organlar... kurgulanıyor.

Buna karşı devrimci Marksistler ve eylemliliği öne çıkaran diğer yapılar, ASF sürecinin sokaktaki hareketin dinamizmine tabii olmasını ve bugünkü haliyle demokratik ve açık bir süreç olarak kalmasını savunuyor.

Forumun ana sloganında da tartışma yaşandı. ATTAC ve çevresi, savaş karşıtı tutumların güçlü bir şekilde öne çıkarılmasından rahatsız. Bu çevreler, sosyal mücadeleler adı altında yeni liber-

al saldırılara karşı tutum almayı ve daha demokratik bir Avrupa anayasası için mücadeleyi öne çıkarıyor. Sorun, bu çevrelerin siyasi mücadelelerle sosyal mücadeleleri bir birinden kesin bir şekilde ayırıyor olmaları. Oysa, küresel direniş hareketinin en güçlü yanlarından biri, yeni liberal dünyadaki bir birinden çok farklı gibi görünen sorunların bütününe küresel kapitalist sistemin sorunları olduğunu görüyor olmasında yatıyor. Hareket, savaşları "yeni liberalizmin askeri yüzü" olarak tanımlıyarak, bu anlayışını en yalın şekilde ifade ediyor.

Bush'un hegemonya savaşlarına karşı mücadele ile, Blair'in yeni liberal saldırılarına karşı mücadele arasında çok sıkı bir bağ var. Blair'i Irak'ta yenilgiye uğratmadan, İngiltere'de yeni liberal saldırıları durdurmak olanaklı değil. Bush'un hegemonya savaşları durdurulamazsa, başka bir dünyayı kurmak bir hayal. Ancak bütün bunlar, bugünkü

yeni liberal saldırılara karşı mücadele edilmemesi anlamına gelmiyor. Tam tersine, bir yandan savaş karşıtı mücadele sürerken, öte yandan sosyal kesintilere ve işçi haklarına karşı mücadele de sürmeli. Bu iki mücadele bir biriyle eklemlendiği oranda başarı kazanma şansı olacaktır. Bu nedenle Attac'ın liderliğinin ekonomist indirgemeci anlayışlarını geriletmek önemli.

Sonuç itibarıyla İngiltere'deki sosyal forum süreci içinde SWP (Sosyalist İşçi Partisi), yani devrimci marksistler motor görevini üstlenmiş durumdadır. Bu nedenle de bu yıl devrimci marksistler, hareketin içindeki siyasi tartışmalardan çok daha güçlü çıktı. Ancak hareketin önderliği için verilen mücadele sürüyor. Hareketin geri kalanını devrimci fikirlere ve küresel kapitalizmi radikal toplumsal değişim yoluyla aşmak fikrine kazanmak için mücadelemizi sürdürmek zorundayız.

F. Levent ŞENSEVER

Eskisi, yenisi...

Şöyle bir slogan vardır "gençlik gelecek, gelecek sosyalizm". Şüphesiz bu satırların yazarında bu temennidir hatta temenninin ötesinde o geleceği yakınlaştırmak içinde mücadele vermektedir. Bununla birlikte ne bu sloganı atanların birçoğu gibi bir gelecek tasviri ne de o şekilde bir gençlik anlayışı vardır. Çünkü bu sloganı atanlar geçtiğimiz günlerde "Barışarock" festivale katılan, iki gün boyunca anti-kapitalist bir hava soluyan-solutan binlerce genci, 27 Haziran'da Küresel BAK'ın "Defol Bush-Nato Dağıtılsın" pankartları arkasında yürüyen alanın en somut ve en politik sloganlarını atanın yanı sıra başka bir eyleminde mümkün olduğunu gören ve gösteren yüzlerce genci, yaşadığı hayattan mutlu olmayan ve bunun sistemden kaynaklandığını gören ama "eski" solun durumundan kaynaklı mücadele edeceği kanal bulamayan onbinlerce genci görmeyen ve inatla görmek istemeyen bir anlayışa sahipler. Onlara göre eylemde biz anti-kapitalist diye zıplamaktansa, "devrimci" halay çekmek, "Irak'ta İşgale Son, Filistine Özgürlük" diye haykırmaktansa "Mahir-Hüseyin-Ulaş" anması yapmak daha doğrudur. Ve yine aynıları okullarda somut taleplerden yola çıkarak, birleştirici, dönemin ruhuna uygun tek konulu kampanya örgütlen-

mektense "okumuş insanlar emekçi halka karşı sorumludur" diye pankart asıp öğrencileri nereye yönleneceği belli olmayan bir sorumluluğa davet ederler yada sivil toplum örgütçülüğüne soyunup yeni gelen öğrencilere beş kitap verirler ve bunu yaparken de Amerikan emperyalizminin keskin ucu Bush'a karşı kampanya yapan öğrencileri devrimci olmakla suçlarlar-ne ilginç. Ama duruma şaşmamak gerek tüm bu ve benzeri durumlar o arkadaşların sahip oldukları ve daha kendileri çocuk yaşta iken yıkılan milliyetçiliği, cinsiyetçiliği, hiyerarşiyi, sektizmi barındıran stalinizm'den beslenen sol anlayıştan yani "eski sol" anlayıştan kaynaklanmaktadır.

Yeni sol derken...

Şu anda gerçekten öyle bir dönemyiz ki bir yanda dünyanın bir çok köşesinde yükselen mücadele dalgası (Venezüella, Irak, Güney Kore, ABD, Türkiye...) bir yanda her yeni gün sistemin getirdiği sorunlardan dolayı bu mücadeleye atılan yepyeni bir genç kuşak ve bunlara paralel yeniden şekillenen, yeni dönemin gereksinimlerine (yeni dönemden ne kastedildiğini sanırım herkes biliyordur-1999 Seattle ile başlayan süreç) göre örgütlenen, şu anki dünya sistemini en doğru şekilde analiz edip hareketin en önemli sloganlarından biri

Gençlik, gelecek ve sol üzerine...

olan "başka bir dünya mümkün" derken o dünyayı, yaslandığı teori-den hareketle doğru bir şekilde kurgulayan ve bu dünyayı kurmamız için verilecek doğru mücadele hattını kiskançça savunan, birleştirici, özgürlükçü, hiyerarşi karşıtı bir sol. Alışık olunandan farklı yani 3 Kasım ve 28 Mart seçimlerinde hezimete uğrayan (ki bu hezimetini illegal sol da yaşamıştır bizi seçimlere girmedik diyerek kimse yırtmaya çalışmasın!) yükselen savaş karşıtı, anti kapitalist hareketi hala algılamakta güçlük çeken hatta görmezlikten gelen, doğru bir teoriye yaslanmadığından 1989'da yıkılan duvarın altında kalan ve bir daha da kendine gelemeyen, kendine gelemedikçe dar grup çıkarlarına sıkı sıkıya bağlanıp birleştirici olma,

ortak düşmana birlikte vurma refleksinden uzaklaşan, baskıcı ve otoriter olan soldan çok ama çok farklı bir sol. Yani "yeni sol". Buradaki "yeni" kelimesini kullanmaktan kasıt, kendi doğru teorisinden ödün veren, uzlaşmacı, kendini reform talepleriyle sınırlayan bir sol zannedilmesin- "yeni" sadece şu andaki mevcut, baskıcı, hiyerarşik, dünyayı doğru analiz etmekten uzak, yanlış bir teoriye yaslanan (ki onun stalinizm olduğunu daha önce söylemiştim) ve Sol adının yakışmadığı soldan bizi ayırt etmektedir. Oysa "yeni" derken deminde söylediğim gibi asla kendi doğru mücadele geleneğini unutmayan, 1871'de komünarların, 1930'larda yükselen faşizme karşı "birleşik işçi cephesi taktiği"ni savu-

nan troçkistlerin, 1956'da Rus tanklarına direnen Macaristan işçilerinin, 1968'de Paris'teki öğrencilerin, 1989'da Berlin'de duvarı yıkanların ve Romanya'da yolların öfkesiyle Çavuşesku'yu kurşuna dizilen insanların, yanında yer alan bir solu kastetmekteyim.

Alternatif nerede...

Evet bahsedilen sol Türkiye'de de boy göstermeye başlamıştır. Dünyada yeni sol tek konulu ve somut taleplere sahip kampanyalar üzerinden yükselmektedir. Bugün bu ülkede ise barış mücadelesinin doğru pratiklere sahip unsurları tarafından yaklaşık bir buçuk yıl önce kurulan "Küresel BAK"ın barış mücadelesinin tek aktörü olduğu onu eleştirenler tarafından bile kabul edilmektedir. Ve bugün eski sola bir şekilde bulaşmış ve geri çekilmiş biri ile hayatında ilk defa politize olmuş biri "küresel bak"ta buluşmuştur. Çünkü BAK tek konulu somut kampanyalar üzerinden yükselen doğru bir perspektifle küresel bakanların, savaşsız başka bir dünya mümkün diyenlerin, eylemleriyle-yaptıklarıyla herkesin kendini varedebileceği yegane örgütlenmedir ve hiç kuşkusuz yeni bir sol bu tür örgütlenmeler

üzerinden yükselecektir. Bugün bize düşen bu ülkedeki barış mücadelesinin tek aracı olan BAK'a göz bebeğimiz gibi bakmak ve onu olabildiğince büyütme ve değişik konular üzerine yoğunlaşmış BAK'ın ikiz kardeşlerini örgütlemektir.

Eski sol çöplüğe

"Hayat gerçekten çok güzel. Birakalım gelecek nesiller onu her türlü kötülükten, baskıdan ve şiddetten temizlesinler ve sonuna kadar hayattan zevk alsınlar." der Troçki vasiyetinin son satırlarında, son söz olarak bende derim ki; Gençlik elbetteki gelecek ama geleceğin de Troçki yoldaşın belirttiği gibi savaşların yaşanmadığı, eşit, özgür bir gelecek olması ve ondan sonuna kadar zevk almamız için ilk iş: Bu topraklarda da eski solu tarihin çöplüğüne göndermek ve hiç durmadan tüm enerjimizle yeni solu ve mücadeleyi yükseltmek olmalı. **Can**

Savaş karşıtı hareket, milyonlarca insanın dünyaya bakışını değiştirdi. Bundan birkaç yıl önce, Irak'ın işgalini 'emperyalist' olarak nitelendirmek şaşkınlıkla karşılanabilir, hatta komik bulunabilirdi. Fakat bugün herkes Irak'ın işgalinin emperyalizm olduğu konusunda hemfikir. Peki 'emperyalizm' ne demek?

Eski bir anlamına göre emperyalizm, diğer insanları zaptetmek için askeri güç kullanan bir yöneticiye, imparatora sahip devlet demektir. Eski Çin, İran, Roma gibi devletler bu tanıma uyan devletlerdi. Genel olarak, eski imparatorlar, işi imparatorun yönetim merkezleri için vergi toplamak olan atanmış valiler aracılığıyla sömürgelerini yönetirlerdi. Emperyalizm, zor kullanılarak hırsızlık yapmak demektir.

Güney Amerika'daki eski İspanya ve Portekiz İmparatorlukları ve Britanya İmparatorluğu da böyle imparatorluklardı. Dolayısıyla, sadece sosyalistlerin değil, başkalarının da kabul ettiği gibi, Irak'ın işgali de aslında farklı bir durum değil. Şu anda Irak'ta bulunan askerlerin kendileri, "biz, Iraklılara yardım etmek için değil, petrolü ele geçirmek için buradayız" diyorlar.

Şu anda Irak, Amerika'nın, doğrudan Washington'un emirleriyle yönetilen sömürgesi durumunda. Amerika burada üsler kuruyor ve yeni bir hükümet oluşturmaya çalışıyor. Fakat, Amerika Irak'tan

Sosyalistler ne diyor?

Emperyalizme karşı olmak

çekilse de kontrolü devam edecek. Bu durumu anlamak için şu anki sömürge ve askeri müdahale sorununun ötesine bakmalıyız. Çünkü emperyalizm bundan daha fazlasını içerir.

Geçen yüzyılın başında büyük güçler dünyayı aralarında paylaşma işini büyük ölçüde bitirmişlerdi. Bu dönemde yaşayan Lenin, Bukharin, Lüksemburg gibi büyük Marksist düşünürler 'emperyalizm' terimini, kapitalizmin 20.yüzyılda aldığı yeni biçimleri açıklamak için kullandılar.

Kapitalizmin temel karakteristik özelliği olan rekabetçi mücadele dışında yeni kapitalist örgütlenme şekilleri egemen oluyordu. Büyük şirketler küçük şirketleri yutuyordu. Bazı ülkelerde büyük bankalar sanayinin kontrolünü ele geçiriyorlardı. 'Tekelci sermaye' ve 'malî sermaye' artık modern kapitalizmin merkezinde yer alıyorlardı.

Fakat, sermaye bu denli merkezileşmesine rağmen rekabet sona ermedi, büyük ulus devletleri de içine alarak yeni biçimler aldı. Bu rekabet en şiddetli biçimde Birinci ve İkinci Dünya Savaşları

sırasında görüldü. En güçlü sanayileşmiş devletler, dünyayı kendi aralarında paylaşmak için, bilimin ve sanayinin üretebileceği en korkunç yöntemleri kullanırken, geride milyonlarca ve milyonlarca ceset bıraktılar.

Bir diğer deyişle, emperyalizm sadece geri kalmış ülkelere hakim olan güçlü devletler demek değildir. Emperyalizm modern bir kapitalist rekabet biçimidir. İkinci dünya savaşından sonra, Amerika ve Sovyetler Birliği en güçlü iki devlet olarak ortaya çıktılar. Sonraki yarım yüzyıl boyunca, birbirlerini nükleer silahlarla yok etmekle tehdit eden iki 'blok' kurarak dünyayı kendi aralarında paylaştılar. Soğuk Savaş bir çoğumuzun içinde büyüdüğü, modern bir emperyalizm şekliydi. 'Komünizmin çökmesi'yle, Amerikan kapitalizmi, dünyayı, kendi büyük şirketlerinin ihtiyaçlarına göre yeniden şekillendirmeye kalkıştı.

Askeri harcama ve büyük güç kullanımı bu zincirin bir parçası, fakat bütünü değil. Dünya Ticaret Örgütü (WTO), Uluslar arası Para

Fonu (IMF), ve Dünya Bankası (WB) gibi Amerika tarafından kontrol edilen kurumlar bu zincirin diğer parçaları. Yazar ve kampanyacı Susan George, bir keresinde şöyle sormuştu: "Dünya Ticaret Örgütü yerine ne koyarsınız?". Ve bu soruyu şöyle yanıtlamıştı: "Kanserin yerine ne koyarsınız?". Dünya Ticaret Örgütü'nün çok basit bir politikası var. Nerede olurlarsa olsunlar, nasıl olursa olsun, hiçbir şey büyük şirketlerin kar etmesini engellemelidir. Her şey 'özelleştirilmeli' ki zenginler bu özelleştirilen alanlardan -su, sağlık hizmetleri, demiryolları, okullar.. ne olduğu hiç fark etmez- kazanç elde edebilsinler.

"Küreselleşme'nin gerçek anlamı, sömürünün ve eşitsizliğin sınırsız hale gelmesidir. Şirketlerin "patent"leri için bir tehdit oluşturabileceği için, AIDS, sıtma ve diğer hastalıklar için ucuz ilaçların üretilmesi yasaklanır. Dünya Ticaret Örgütü, IMF, Dünya Bankası ve şirket egemenliğini sağlayan diğer kurumlar dünyanın geri kalanına kendi kurallarını dayatırlar. 19. yüzyılda İngiltere ve

Amerika, Çin ve Japonya'yı kendi kurallarına göre ticaret yapmaya zorladılar. Bugün, yine aynı amaçlarla hükümetlere rüşvet veriyorlar ve baskı yapıyorlar.

Dünya nüfusunun büyük çoğunluğu için ise sonuç tam bir felaket. Az sayıda milyarder zenginliğine zenginlik katarken, yoksulluk, hastalıklar ve ölümler de giderek artıyor. En ileri kapitalist ülkelerde bile işçiler daha uzun saatler daha az güvenceyle çalışıyorlar. Ulusal olarak ve uluslar arası olarak eşitsizlik artıyor ve dünya giderek daha tehlikeli bir hale geliyor.

Peki her saat başı 200 çocuk ölmek zorunda mı? Gerçek kitle imha silahları -uçaklar, denizaltılar, roketler, Amerika'ya ve onun yakın müttefiklerine ait nükleer silahlar- üretmek için milyarlar harcanmak zorunda mı?

Yemek, ev sahibi olmak, eğitim, ve bütün diğer alanlarda yapılan üretimler çok uluslu şirketlerin emri altında mı olmalı?

Soluduğumuz hava ve su kaynakları kar güdüsü yüzünden mahvolmak zorunda mı? Kısa vadede cevap maalesef ki, evet. Bunların nedeni büyük şirketler ve büyük hükümetlerle içten bağlantılı olan kapitalist emperyalizmdir.

Savaş ve kapitalist egemenlik arasındaki bağlantı hiçbir zaman çok açık olmamıştır. Bizim işimiz, bu bağlantıları kuran ve onları sonsuza kadar ortadan kaldıran gerçek hareketler inşa etmektir.

Colin BARKER
Çeviren: Arife KÖSE

Gelme Bush kampanyası ve "soldan eleştiriler"

BAK'ın yürüttüğü "Gelme Bush" kampanyası politik etkileriyle hala gündemde. Türkiye'de yapılan NATO Zirvesi'ne yönelik tüm tepkilere damgasını vurdu. Bu kampanya ve Küresel BAK politik etkileri nedeniyle tartışılmakla birlikte, aynı zamanda bazı solcuların örgütlenme ve mücadele yöntemleri üzerine yaptıkları tartışmalara da konu oldu.

Son dönemde özellikle *Birgün* gazetesinde ve internet üzerindeki bazı forum ve mail gruplarındaki bazı tartışmalarda **Gelme Bush** gibi kampanyaların "solun intiharı" olacağı iddiasından, kökenini pek bilmediğim ama bana çok uydurma gelen "Pop Solculuk" nitelemesine kadar ilginç yorumlar var. Bu yazılarda kullanılan "jargon" ve klişe ifadelerden "radikal sol" veya "sosyalist" bir tavırla yorumlar yapıldığı anlaşılıyor. Temel iddialardan biri şu anladığım kadarıyla:

"Sosyalistler 'Gelme Bush' gibi bir sloganla emperyalizmi ve kapitalizmi örtbas eden ve kitleler üzerinde yanılısma yaratan bir propaganda yapıyorlar. Bu da mücadelenin devrimcileşmesini (ya da sistem karşıtı hale gelmesini) engelliyor". Bu arkadaşlar kitlelerin karşısına geçip kapitalizm ve emperyalizm analizleri yaparak, sonra çözüm yolunun ne olduğunu onlara devrimci tarzda anlatarak, sonra en devrimci sloganlarla onları yanımıza çekerek, savaşı böyle durdurup, yeni bir dünyayı böyle kurabileceğimizi düşünüyorlar herhalde. Böyle düşünüyorlarsa gerçekten dehşet!

1917 Devrimi "Ekmek İstiyoruz" sloganıyla başladı

Dünya tarihine damgasını vuran bazı büyük devrimleri hepimiz biliriz. Bunlardan birisi 1917 Ekim Devrimi'dir. Bu devrime yol açan

hızlı olaylar dizisinin ana halkası olan 1917'nin başındaki Şubat Devrimi "Ekmek İstiyoruz" sloganıyla yürüyen işçilerin hareketinin kitleleşmesi sonucu ortaya çıktı. Sol örgütler ise bu talebe burun kıvrımadan hareketi tüm güçleriyle desteklemeye başladılar. Yani bu devrim Lenin'in üyesi olduğu Bolşevik Parti veya herhangi başka bir partinin sol, sosyalist propagandasıyla başlamadı. "Ekmek İstiyoruz" sloganları kitlelerin hayati ve öncelikli bir talebi olduğu ve ilk ayaklanmanın ana sloganı olduğu için sanırım hiçbir aklı evvel devrimci "bakın ama, mesele sadece ekmek meselesi değil, kapitalizm var, emperyalizm var vs. vs." gibi bir nutuk atma şansı bulamamıştır. Düşünsenize, sosyalistin biri ekmek için Çar aleyhinde öfkeli sloganlar atılırken "Ya, bakın Çar nedir ki, o sistemin bir parçasıdır" diyor. Komik ama yani mantık gerçekten buraya gidiyor. Kitle gösterilerinde, savaş karşıtı eylemlerde çıkıp *Komünist Manifesto* veya *Kapital* cümleleri kuracak değiliz herhalde.

Devrimci slogan - reformist slogan

Sorun kullanılan sloganların basitliği, popülerliği vs. değil, politik süreçteki anlamıdır. Bazen çok keskin ve devrimci görünen sloganlar gerici bile olabilir, en basitinden işe yaramaz olabilir. Ama bazen çok basit görünen bir slogan devrimci olabilir. Bugün küresel kapitalizmin küresel saldırısının en keskin, en yıkıcı saldırısı ABD tarafından gelmektedir. ABD'nin bu saldırısı dünyadaki her bir bireyi ayrımsız bir şekilde öncelikli olarak ilgilendirmektedir. ABD saldırısı durdurulmadığı, engellenmediği, yavaşlatılmadığı takdirde bu yıkıcı saldırının genişlemesi her

türlü ekonomik, demokratik, yaşamsal hakkımızın elimizden gitmesine sebep olacaktır. Bu yüzden bu büyük yıkıcı gücü durdurmak günün en devrimci görevidir. Bu yıkıcı politikaların mimarı ve en büyük sembolü olan ABD Başkanı George W. Bush önemsiz bir şahsiyet değildir. Çok çok önemlidir. Onu yıpratmak, onu alaşağı etmek, onu gittiği her ülkeden kovmak, onun hakim kilmaya çalıştığı fikirleri alay konusu haline getirmek çok devrimci bir iştir. "Gelme Bush" sloganı bu yüzden çok devrimci bir slogandı. NATO zirvesine karşı alternatif olarak önerilen diğer sloganlar, örneğin "NATO'ya Hayır" sloganı neden daha sosyalist veya devrimcidir? Yani bu slogan şöyle daha ciddi, daha büyük hedefli, daha ne bileyim, iri bir slogan olduğu için mi? Aksine bu sloganı kolaylıkla "reformist" denilebilir. NATO'yu durduracak da ne olacak? ABD yönetimi granit gibi yerinde kaldığı sürece istemezse BM'yi ipelemez (ki bunu gösterdi), isterse NATO'yu genişletir, isterse yeniden yapılandırır. Bu yüzden soğuk savaşın stalinist sol döneminden genlerinde kalmış reflekslerle NATO'ya karşı çıkmayı esas öncelik olarak görenler asıl reformist gibi göründüler bize de.

"Gelme Bush" sloganına iki kesim karşı: ABD'li Muhafazakarlar ve bazı Türk solcuları!

Bazıları ise sırf Küresel BAK'a çamur atma vesilesi oldu diye **Küresel Barış ve Adalet** metnini imzalayan bazı kişilerin ABD seçimlerinde Bush'a karşı Kerry'yi desteklemesinden yola çıkarak, sırf "Gelme Bush" diyenlerin "biz ne ettik?" demelerine yol açacağı için seçimleri Kerry'nin kazanmasını istediğini yazabiliyor açık

açık (Bu da *sendika.org* sitesinden bir yazı!). Yani ABD seçimlerini Kerry kazansın da bizim "Gelme Bush"cuların aklı başına gelsin!.. Niye? Çünkü Bush'la uğraşmak savaş karşıtı hareketi sistem dışı ve sistem karşıtı olmaktan alkoyuyor-muş. Aynı mantıkla bu arkadaşların da desteklediği 12 Eylül karşıtı kampanyayı da eleştirebiliriz: Darbeciler yargılanacak da ne olacak? Kenan Evren de kimdi, sistemin bir piyonuysa sadece. Gitsin Kenan Evren, gelsin Turgut Özal... Öyleyse Sendika.org yazarı Kenan Evren'i desteklemeli.

Pop solculuk

Söz konusu "radikal" yazıların ikinci ana vurgusu "Gelme Bush" kapmayası ve diğer kampanyalarda kullanılan sloganların, logoların, dövizlerin, atılan sloganların, kortej şeklinin, kortejde yürüyüş şeklinin "pop" olması (bazıları böyle ifade ediyor gerçekten). **Barışarock** hakkındaki bir yazıda da "Cenova'dan kalkan tren Türkiye'den geçmez" gibi bir şey denmişti. Yani deniliyor ki, böyle sevimli olacağız diye uğraşsanız, devrimci söylemi eğip büker, kitlelerin politikayı algılayış biçimini burjuva popüler kültürünün, onun medyasının ve sairesinin etkisi altında bırakırsınız.. Bir de tabii, "bunlar Türk kültürüne uygun değil" hikayesi.

Bu tür eleştiri sahipleri de yine stalinist, popülist ve milliyetçi solun tüm olumsuz geleneğini hala yaşamaya devam etmektedirler. Tüm bu sol gelenek hep "devrimci milliyetçilik", "devrimci ciddiyet", "devrimci keskinlik" gibi aslında sosyalizm geleneğinde olmayan kavramlar ve alışkanlıklar üretmiştir. Hangi devrimde veya büyük halk hareketinde görülmüştür sadece

sadece ciddi ve sert olan sloganlarla, sadece ve sadece sert yazı tipleriyle yazılmış tuğla gibi pankartlar taşıyan, sadece devrimci marşlar söyleyen "beşerli kortej" halinde yürüyen kitleler? Böyle bir şey yoktur. Ne geçmişte ne de günümüzde. Böyle şeyler eski solun resmi tarihinde vardır sadece. Son yılların en büyük hareketlerinden biri olan Arjantin'deki isyanda Devlet Başkanını helikopterle kaçmaya zorlamak, otoyolları kuşatmak, fabrikaları, marketleri ele geçirmek gibi "ciddi" işler yapan insanların yürüyüş kortejlerindeki düzensizlik ve karmaşa (!) onların yaptığı işlerin ciddiyetini mi azalttı?

Türkiye'deki "Gelme Bush" kampanyası veya benzer diğer çalışmaları yapanların kullandıkları yöntemler ve araçlar ABD emperyalizmine karşı mücadelenin kitleleşmesini sağlayan yöntemler ve araçlardır. Bu yüzden ne kadar çeşitlendirilseler azdır.

"Cenova'dan kalkan tren" meselesi ise dar görüşlülüğün ve milliyetçiliğin bir ifadesidir. Bu sol böyle kaldıkça Cenova'dan, Seattle'dan, Londra'dan, Buenos Aires'ten, Brezilya'dan, Bağdat'tan... İstanbul'dan kalkan trenler, neşeli şarkılarıyla başka bir dünyayı kurarken, bu solcuların da üzerinden geçmek zorunda kalacaktır maalesef.

Erkan KARA

Türk solunun harakirisisi!!!

Sol kapitalizmi yok etmeye kararlıysa, harakiri yapmayıp da kılıcıyla burjuva ilişkilerine, sermayenin egemenliğine karşı mücadele edecekseniz, anti kapitalist hareketten öğrenmek zorunda. Öğrenmek için de bu hareketin anti kapitalist olduğunu öğrenerek işe başlamak zorunda. Seattle'da başlayan hareket anti kapitalisttir. Sadece bir çok aktivistin kendisini bu terimle tanımlamasından dolayı değil üstelik. Eylemlere katılanların ezici çoğunluğu, kapitalizmi bir bütün olarak yerinden etmenin mümkün ve hatta belki de arzu edilir olduğunu düşünüyor. Yani, çevre sorunları, Üçüncü Dünya borçlanması, serbest ticaret vs gibi tek tek konularla ilgili kampanyaların örgütlenmesi de zaman zaman çok daha genel kampanyalar da örgütleyiyor. En önemlisi, kampanyaların aktivistleri farklı adaletsizliklerin ve küresel tehlikelerin birbiriyle bağlantılı olduğunu farkında. Bu yüzden, anti kapitalistler kapitalist sistem hakkında, köklü gelenekleriyle hareket eden dev gibi sol örgütler kadar keskin bir bilince sahip. (Aleks Collinicos, Anti-kapitalist Manifesto, sf.15-16,

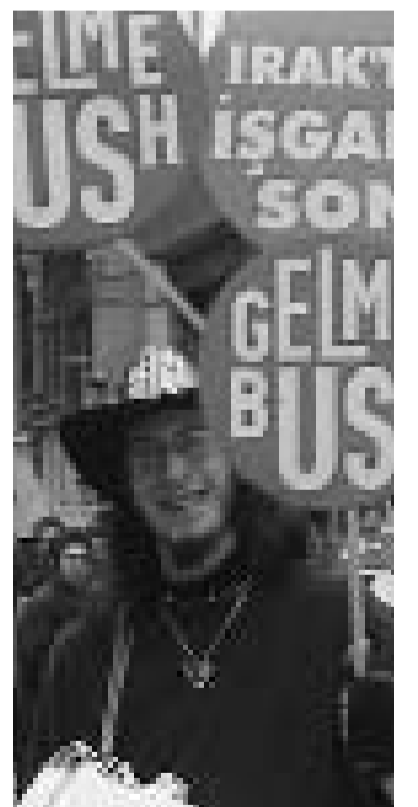
Literatür Yayınları, Ocak 2004.)

Hareketin sol eleştirmenleri, kapitalizmin Marksist analizini yapmadığı için hareketin niteliğini tartıştıklarında, akla, bu eleştirmenlerin kapitalizmi ne kadar analiz edebildiği geliyor hemen. Anti kapitalist hareketin tekrar tekrar ders çıkartılması gereken bir önemli özelliği de kampanyalarında kapsayıcı olmayı "tercih" etmesi. Savaşa karşı 2003 yılında doruğa çıkan hareketlilik, bu yaygınlığını, savaş karşıtı organizasyonların, savaşta hangi nedenle olursa olsun karşı çıkan tüm kesim, örgüt ve bireyleri kapsamak konusundaki kısıncılığına borçluydu. Hareket bu kısıncılığında ısrarlı. Ama sol bunu anlamak istemiyor ve harakirisisini devam ettiriyor. Irak'ın işgalinden sonra, savaşa karşı kampanyanın Bush'a odaklanması, aktivistlerin, savaşın kapitalist sistemle ilişkisini kuramamak gibi bir basiretsizliğinden kaynaklanıyor. Tersine, bunun nedeni, Bush ve kabinesi, dev şirketler, sermayenin rekabeti, ABD emperyalizminin hegemonya girişimleri gibi bir dizi bağlantıyı büyük kitlelerin daha rahat kura-

bilmesi ve işgale ve emperyalizme karşı bir kampanyanın kitleleşmesini sağlamada Bush isminin birleştirici bir odak olarak işlev görmesidir. Savaş karşıtı aktivistleri çok saf görmemek gerek, Bush'un tecavüzücü Coşkun'dan daha farklı bir rolü olduğunu, anti kapitalistler Bush'un skandal seçim zaferinden hemen sonra teşhir etmeye başlamışlardı. Sistemden kopuk bir Bush olmaz, Bush'un katilliği ve aptallığını teşhir etmek de hiçbir kampanyanın tek başına amacı olmaz. Bush sadece bir figüran olmamakla kalmıyor, emperyalizmin küresel hegemonya sorununa yanıt olan "Yeni Amerikan Yüzyılı projesi"nin kurumsal temsilcisi olarak öne çıkıyor. Bush'a karşı yaygın ve birleşik bir kampanya yapma becerisini "sistemi eleştirmiyorsunuz" diyerek eleştiren sol, eski solun geleneksel, soyut ve tek başına sistem eleştirisinin hiçbir sistem karşıtı bilinç geliştirmede görmeyerek harakirisisine ısrarla devam ediyor. Son olarak, anti kapitalistlerin eylemlerinde farklı eylem biçimlerini tercih etmesi, kortejlerde zıplaması ve ritmik sloganlar

atılması da eleştirilerden nasibini alıyor. Bir çok eylemde bu kortejlerde bulundum ama hiçbir zaman zapt ettiğimiz alanı geçici olarak özgürleştirdiğimizi, bir anti iktidar yaratmayı hedeflediğimizi düşünmedim. Bu konuda savaş karşıtı aktivistlerden Memet Ali Alabora'nun dediği gibi, "Bizim buradaki meselemiz 'şenlikli siyaset yapacağız' deyip olayı bir reklam kampanyası hâline getirmek değil. Ama şu doğru; evet bu işin içinde şenlik de var, şölen de var. Biz aynı zamanda sokakta çok da eğleniyoruz. Ama bu, yaptığımız işin eğlenceli bir iş olduğu anlamına gelmez. Ciddi bir iş yapıyoruz; ama asık suratlı bir iş yapmıyoruz."

Buna şu fikri de ekleyebiliriz: askeri nizam yürüyüşler değil, soyut sloganlar değil, isteyen her savaş ve kapitalizm karşıtının içine girebileceği ve caydırıcılığı ve militanlığı kitlesellikte gören, somut sloganlar atarak öfkesini ve coşkusunu ifade eden bir kortej anlayışı. Bu türden kortejleri anti iktidar alanları olarak görenler, kortejlerin sloganlarının somutluğuna ve dile getirilen taleplerin güncelliğine bakmayanlar dörtlü

sıra askeri kortejlerle soyut sloganlar atarak solun harakirisisini derinleştirmekte serbestler. İktidar alanlarının sosyal devrimlerle yaratılabileceğini bilen bizler ise "Biz anti, anti kapitalistiz, kapitalizm öldürür, kapitalizmi öldürelim" demeye devam edeceğiz.

Şenol KARAKAŞ

Michael Albert İstanbul'daydı

ABD'de Vietnam Savaşı'na karşı muhalefet etmiş ve günümüzde Bush'un savaşlarına karşı aktif mücadeleye devam eden bir avuç tutarlı muhaliften biri olan Michael Albert geçtiğimiz hafta İstanbul'a geldi.

Boğaziçi Üniversitesi'nin yanı sıra Karakedi Kültür Merkezi'nde de konuşan Michael Albert'in bu toplantısına 150 kişi katıldı.

Michael Albert Diyarbakır'da da bir konuşma yaptı.

Michael'in özelliği sadece muhalif bir hareketin parçası olmakla sınırlı değil. O, aynı zamanda karşı çıktığı değerlerin yerine ne konulması gerektiği konusunda da arayış içindeki aktivist bir aydın. Kapitalizme karşı geliştirdiği "katılımcı ekonomi" gibi vizyon girişimlerinin yanı sıra, toplumsal değişimin stratejileri üzerine de kafa yoran, entelektüel çabalarını, aktivizm ile birleştirebilen sayılı muhaliflerden biri. Türkiye'den antikapitalistlerin Michael ile tartışma olanağı kaçırılmaz bir fırsat oldu. Toplumsal değişim ve mücadele konusunda söz sahibi olma iddiasındaki çok sayıda kişinin toplantılara ilgisizliği ise dikkat çekiciydi.

Michael, İstanbul'da

Boğaziçi Üniversitesi ve Karakedi Kültür Merkezi'nde düzenlenen toplantılarda, "kapitalizm sonrası yaşam" adı altında, ekonomik vizyonunu anlattı. Eylül ayı başında Aram Yayıncılık'tan çıkan "Katılımcı Ekonomi: Kapitalizmden Sonra Yaşam" adlı kitabının tanıtımı niteliğindeki söyleşilerde, ağırlıklı kapitalizmi aşarken solun hangi değerleri sahiplenmesi gerektiği konusundaki görüşleri öne çıktı.

Michael'in söz konusu ettiği değerler şöyle: dayanışma, çeşitlilik, hakkaniyet, özyönetim, sürdürülebilir büyüme, sınıfsız bir toplum. Michael konuşmasında ayrıca "iktidar zemini"ni kaldırmak ve "dengeli iş bölümü" oluşturmak gerektiğini vurguladı. Beyaz yakalı işçileri "koordine edici sınıf" olarak tanımlarken, tüm bu değerlerin gerçekleşmesi için ise piyasanın ortadan kaldırılması gerektiğinin altını çizdi.

Michael her ne kadar bu değerlerin toplamına "sosyalizm" demiyorsa da, "katılımcı ekonomi" adı altında öne sürdüğü fikirler, devrimci marksistlerin de sahiplenmesi gereken

evrensel değerleri içeriyor. Kapitalizmi aşmanın yöntemi ve bu konudaki mücadelenin seyri konusunda, yani stratejilerde bir takım ayrıntılara düşüyoruz, ancak temel konularda anlaşılıyor. Michael ile ayrılıklarımız, temel olarak kapitalizmden, sınıfsız topluma geçiş aşamasındaki stratejilerle ilgili.

Michael, kapitalizmi "şiddet" yoluyla aşmanın yanlış olduğunu, günümüzde "devleti yıkarak" bir devrim gerçekleştirmenin olanaklı olmadığını ileri sürüyor. Bunun karşısında, Kuzey Amerika'da oldukça yaygın olarak benimsenen, Zapatist hareketten ödünç alınmış, ancak pratikte bir çok kez

yanlışlığı kanıtlanmış olan bir anlayışa dayanan, karşıt güçlerle 'konsensüs' sağlanması; bu zeminin giderek genişletilmesi; kapitalist devlet organlarının içeriden giderek fonksiyonlarının azaltılması ve böylece ele geçirilen alanların genişletilmesi yoluyla kapitalizmin aşılacağına inanıyor. Bu anlayış, otonom hareketin bir çok kanadı tarafından benimsendi ve pratikte uygulamaya çalışıldı. Ancak Zapatist hareketin bugünkü halinden de anlaşılacağı gibi, başarısız kaldı. Meksika hükümeti, Zapatistlerin tüm konsensüs çabalarına sırtını döndü; hareketin kazanımları, silahlı mücadelenin başladığı 1994'ten de geriye gitti. Öte yandan, 2001 yılında G8'lere karşı Disobbedienti (İtalyan otonom hareketi) tarafından Cenova'da uygulanan taktik, kapitalist İtalyan devletinin uyguladığı şiddet karşısında, bütünüyle başarısızlığa uğradı. Bu başarısızlıktan sonra hareketin liderliği, taktiklerinin yanlışlığını itiraf ederek, yeniden gözden geçirme zorunluluğu hissetti.

Michael ile konuştuğumuz noktalar, bugün küresel kapitalizme karşı mücadele

eden hareketin de benimsediği değerler. Hareketin en önemli özelliklerinden biri, çeşitliliği barındırıyor olması. Bu sadece farklı renkler, farklı kültürler anlamına gelmiyor. Aynı zamanda farklı görüşler, farklı politik gelenekler da demek. Bu, küresel kapitalizmin ortaya çıkardığı sorunlara isyan eden; adaletsizliğe, eşitsizliğe, şirketlerin hakimiyetine karşı mücadele eden, yerine insanı ve doğayı merkezine alan bir başka dünyaya özmek duyan herkesi kapsayan bir çeşitlilik.

Böylesine bir çeşitlilik, kuşku yok ki, kapitalizmi aşmada birden fazla çözüme sahip olacaktır. Devrim, merkezde kurmayların olduğu, emir-komuta düzeniyle yukarıdan aşağıya gerçekleştirilen bir olgu değil. Tüm toplumsal yapıların altüst olduğu, toplumun her kesiminin değerlerinin parçalanarak, ezilenlerin tarihin sahnesine özne olarak çıktığı radikal bir süreç. Bu anlamıyla "çeşitlilik" hareketimizin zenginliğini ifade ediyor. Michael, bu çeşitliliğe gerçek anlamıyla zenginlik katan devrimcilerden biri.

F. Levent ŞENSEVER

sosyalist işçi ne savunuyor?

Aşağıdan sosyalizm

-Kapitalist toplumda tüm zenginliklerin yaratıcısı işçi sınıfıdır. Yeni bir toplum, işçi sınıfının üretim araçlarına kolektif olarak el koyup üretimi ve dağıtımını kontrol etmesiyle mümkündür.

Reform değil, devrim

-İçinde yaşadığımız sistem reformlarla köklü bir şekilde değiştirilemez, düzeltilemez.

-Bu düzenin kurumları işçi sınıfı tarafından ele geçirilip kullanılamaz. Kapitalist devletin tüm kurumları işçi sınıfına karşı sermaye sahiplerini, egemen sınıfı korumak için oluşturulmuştur.

-İşçi sınıfına, işçi konseylerinin ve işçi milislerinin üzerinde yükselen tamamen farklı bir devlet gereklidir.

-Bu sistemi sadece işçi sınıfının yığımsal eylemi devirebilir.

-Sosyalizm için mücadele dünya çapında bir mücadelenin parçasıdır. Sosyalistler başka ülkelerin işçileri ile daima dayanışma içindedir.

-Sosyalistler kadınların tam bir sosyal, ekonomik ve politik eşitliğini savunur.

-Sosyalistler insanların cinsel tercihlerinden dolayı aşağılanmalarına ve baskı altına alınmalarına karşı çıkarlar.

Enternasyonalizm

-Sosyalistler, bir ülkenin işçilerinin diğer ülkelerin işçileri ile karşı karşıya gelmesine neden olan her şeye karşı çıkarlar.

-Sosyalistler ırkçılığa ve emperyalizme karşıdır. Bütün halkların kendi kaderlerini tayin hakkını savunurlar.

-Sosyalistler bütün haklı ulusal kurtuluş hareketlerini desteklerler.

-Rusya deneyi göstermiştir ki, sosyalizm tek bir ülkede izole olarak yaşayamaz. Rusya, Çin, Doğu Avrupa ve Küba sosyalist değil, devlet kapitalistidir.

-Sosyalistler bu ülkelerde işçi sınıfının iktidardaki bürokratik egemen sınıfa karşı mücadelesini destekler.

Devrimci parti

-Sosyalizmin gerçekleşebilmesi için, işçi sınıfının en militan, en mücadelecisi kesimi devrimci sosyalist bir partide örgütlenmelidir. Böylesi bir parti işçi sınıfının yığımsal örgütleri ve hareketi içindeki çalışma ile inşa edilebilir.

-Sosyalistler pratik içinde diğer işçilere reformizmin işçi sınıfının çıkarlarına aykırı olduğunu kanıtlamalıdır.

-Bu fikirlere katılan herkesi devrimci bir sosyalist işçi partisinin inşası çalışmasına omuz vermeye çağırıyoruz.

Güçleri yapıştırmak değil,

Gücünü artırmak için birlik

Türkiye'de son birkaç yıldır çok çeşitli sol birlik deneyleri yaşandı. Son genel seçimlerdeki "Emek, Barış, Demokrasi Bloku" ile son yerel seçimlerdeki Demokratik Güç Birliği seçim birlikleri idi. Emek, Barış, Demokrasi Bloku bir süre seçimler sonrasında da devam etmeye çalıştı. Bunlar dışında da ABD'nin Irak'ı işgaline karşı çeşitli birlikler oluştu. Irak'ta Savaşa Hayır Koordinasyonu önce çok geniş bir birliklikte işgalin başlamasından sonra bileşenlerinin önemli bölümünün ayrılmasıyla küçük bir birlik olarak kaldı. Daha sonra Irak'ta İşgale Hayır Koordinasyonu, Bush ve NATO Karşıtı Birlik adlarıyla devam etti bu birlik. Savaş ve Irak işgaliyle ilgili olan bu birlikler dışında da zaman zaman çeşitli sorunlar etrafında birlikler

kuruldu. Birçok yerde kurulan Hücre Karşıtı Platform gibi birlikleri de buna örnek verebiliriz.

Tüm bu birliklerin sorunu birliği oluşturan sol örgütlerin sadece kendilerinden ibaret bir birlik kurmaya çalışmaları. Bu birlikler zaten toplumdaki uzak olan ve gerçekten nicelik olarak küçük olan örgütleri bir araya getirmekten başka bir şey yapmadılar. Bir araya gelmeleri, sayılarının artmasına, toplumla daha fazla yakınlaşmaya yol açmadı. Özellikle savaş karşı mücadeleye içinde oluşan sol birlikler, savaş karşıtı hareket içindeki olumlu çabalara karşı mücadeleyi öne çıkararak mücadelenin gelişmesinin önünde engel bile oldular.

Birlikten amaçlanan şey, savaş karşı daha güçlü bir mücadeleye, birlik modeli olarak örgütlerin birliğini görmektense daha başka

birlikler yaratmak gerekiyor. Birlik, öyle bir şey olmalı ki savaşa karşı çıkan herkesin gücünün birleşeceği bir platform haline gelebilmeli. Yani sadece emperyalizme ve kapitalizme karşı olduğu, sosyalist olduğu için savaşa karşı çıkanları değil, hangi nedenle olursa olsun savaşa karşı çıkan herkesi bir araya getirmeli. Çünkü diğer tür-lüsünü zaten işe yaramaz. Bu ülkedeki sosyalistlerin hepsini bir araya getirseniz bırakın ABD'nin terörünü durdurmayı, topluma derdini doğru düzgün anlata-maz haldedir. Zaten bu sol bir araya geldiğinde bazen gerçekten de anlaşılması güç olan "ilkeler", "teoriler", "politikalar" adına burjuva politikacıları gibi saatler, günler süren pazarlıklar yapılmakta, yazılacak bildiriler, yapılacak konuş-malar, atılacak sloganlar, sahneye çıkacak şarkıcılar,

kortej sıralaması vs. vs. gibi konuların her biri çılgın bir güç dengesi mücadelesi konusu haline gelmektedir.

İster savaş konusunda olsun, isterse daha genel bir toplumsal mücadele programı etrafında olsun, kurulacak birlikler toplumsal muhalefetin kabul edilebileceği, onun önünü açacak net ve anlaşılır talep ve sloganlara sahip olmak zorunda. Çünkü, mücadele halindeki kitleleri gerçekten kendi etkilerinden daha büyük bir güç haline getirecek birlik için böyle bir amaç birliği gerekir. Çünkü henüz mücadeleye katılmamış ve katılması mutlaka gerekli olan kitleler ancak böyle talep ve sloganları ciddiye alır.

Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu bu konuda henüz yeni de olsa olumlu bir deneyimdir. Bu birlik içindeki tüm köken farklılıklarına rağmen, birlikte

olan insanlar birbirlerinden farklı yeni bir güç ve enerji yaratmaktadır. Bu birlik, bugüne kadar mücadele içinde olmayan insanların mücadeleye katılabileceği yeni bir kampanya birliği ortamı sağlamaktadır.

Temel konularda anlaşıldığı için, başka mücadele alanlarının konuları bu birliğe dayatılmadığı için birlik içinde herkes, diğerlerinin çabasının birliği güçlendirdiğinin farkındadır ve bu da gerçek bir birlik ruhu yaratmaktadır. Bu olumlu deneyim, önümüzdeki dönemde hem Küresel BAK'ın nasıl daha da gelişebileceği, hem de yeni birliklerin nasıl olması gerektiği konusunda önemli özelliklere sahiptir. Geniş kitlelerle buluşmak için talepleri, amaçları belli ve samimi birlikleri güçlendirmek gerekiyor.

Erkan KARA

Yeni bir hareket için sorularımıza cevapları tartışıyoruz

antikapitalist forum

28-31 ekim 2004 - istanbul

Örneğine çok sık rastlamadığımız heyecanlı günler yaşıyoruz. Bir yandan ABD'nin savaş ve işgal politikalarının yarattığı yıkım ve cinayetler hüküm sürüyor. Diğer yandan küresel sermaye IMF'siyle, DTÖ' süyle özelleştirmeye, işsizleştirmeye, sendikasılaştırmaya, kısaca neo liberal politikaları uygulamaya devam ediyor.

Ama, bu kez istedikleri gibi at koşturamıyorlar. Dünya ne savaşlara gözünü kapıyor ne de emekçiler neo liberal politikalar uysalca boyun eğiyor.

Irak halkı ABD ve ortaklarına dişiyle tırnağıyla direniyor. İşgale boyun eğmiyor.

Anti kapitalist hareket de boş durmuyor. Bir yandan savaşa karşı milyonlarca insanı harekete geçir-

4 günde 16 toplantı

- 21. yüzyıl ve işçi sınıfı
- Sosyal Forum hareketleri
- McDonald's Cumhuriyeti
- Küresel sermayenin doğaya savaşı
- Nasıl bir demokrasi istiyoruz?
- Türkiye AB'ye girebilir mi?
- Che, enternasyonalist, devrimci
- Kapitalizm sonrası yaşam
- Nasıl bir şehirde yaşamak istiyoruz?
- Toplumsal cinsiyet ve sömürü
- Irak: Savaş, direniş ve devrim
- Antikapitalist manifesto
- Nasıl bir devrimci parti?
- İslam, büyük sermaye ve AKP
- Müzik, politika ve devrim

erek Irak halkının direnişine omuz veriyor, aynı anda diğer yandan da neo liberal politikalara, küresel sermayenin kurumlarına karşı direniyor. Anti kapitalist hareket, canlı, son derece dinamik. Fakat hareket sadece eylemlerden ibaret değil. Aktivistler tartışıyor.

Bir yandan mücadele ediyor, kapitalizme meydan okuyor. Ama diğer yandan bir an bile ara vermeden sistemi yok etme arzusunu nasıl gerçekleştireceğini, nasıl örgütleneceğini, sistemi devirecek gücün ne olduğunu, kampanyaların politik içeriğini, başka bir dünyayı nasıl kuracağımızı tartışıyor.

Gelin, Anti Kapitalist Forum'da bu tartışmaları birlikte yapalım.

Birlikte tartışalım, birlikte değiştirelim.